2008000104010001
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
ENGLISH : LANGUAGE THROUGH LITERATURE - IV

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:	Seat No:
1. Fill up strictly the following details on your answer book a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)** b. Name of the Subject : **ENGLISH : LANGUAGE THROUGH LITERATURE - IV** c. Subject Code No : **2008000104010001** 2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary. 3. Figures to the right indicate full marks of the question. 4. All questions are compulsory.	Student's Signature

Q.1 Select the correct answer from the options given below: **10**

1. According Emerson, if used well, water can bring ______________ to people.
   a.) joy b.) peace
   c.) sorrow d.) destruction

2. "The water understands /______________ well "
   a.) Life b.) Civilization
   c.) Culture d.) Nation

3. The water has the ability to destroy ______________.
   a.) effortlessly b.) tediously
   c.) hazardously d.) elegantly

4. Who was supposed to win the match for the team?
   a.) Flynn b.) Casey
   c.) Cooney d.) Jimmy Blake

5. The form of the poem Casey at the Bat is ______________.
   a.) Lyric b.) Sonnet
   c.) Elegy d.) Comic Ballad

6. The Poem 'Casey at the Bat was published in the year _____________.
   a.) 1888 b.) 1879
   c.) 1897 d.) 1818

7. “But there is no joy in _____________ mighty Casey has struck out."
   a.) Mudville b.) Brookesfield
   c.) Sahebrush d.) Washington

8. With a face of _____________ pleasure/Elegantly destroy
   a.) metallic b.) golden
   c.) stony d.) colourful

9. Who preceded Casey to the bat?
   a.) Jimmis and Dwayne b.) Cooney and Barrows
   c.) Flynn and Blake d.) Jones and Blake

10. It wets my foot,but prettily,It chills my life but _____________
   a.) bitterly b.)wittily
   c.) brittily d.)grittily

Q.2 The danger of assumption and its consequences constitutes the central theme of O' Henry's *Witches' Loaves.* Discuss. **12**

OR

"*Facebook is Making us Miserable* explores the problems of constant social networking." Elaborate.

Q.3 A. Write an argumentative essay on the following: (Any 1) **10**

1. Is a gender- equal world possible?
2. Are Reality - Shows a true measure of talent?

B. Express your opinion on Business or Employment' **8**

OR

Write a travel blog explaining your recent visit to Statue of Unity.

Q.4 Do as directed: (Any 10) **10**

1. Write two sentences for the pair of homophones: not - knot
2. Write two sentences of your own having different meanings for the homonyms: 'watch'
3. Write two different meanings for the heteronyms : minute'
4. Liberty is not a personal affair only, but a social contract.
   (Find out the words that express opposite ideas)
5. We must watch the bureaucrat on the one side and warn off the anarchist on the other. (Find out the words that express opposite ideas)
6. 'Man is a ______________animal, stated Aristotle. (political, social, anti-social)
7. An stout old lady were walking with her basket down the middle by a street in Petrograd. (Spot the error and correct)
8. Liberty is not a personal affair
   (Make Yes/No question)
9. The crying girl laughed at the clown.
   (Identify the participle)
10. Let us realise the importance of preserving water resources.
    (Identify the gerund)
11. There is a lot of people in a world, and I have in accommodate my liberty to their liberties. (Spot the errors and correct)
12. ______________ is the nearest hospital? It's behind the post office.
    (Insert appropriate wh-question)

*****

2008000104010002
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
WRITTEN AND SPOKEN COMMUNICATION SKILL- IV

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions: **1. Fill up strictly the following details on your answer book** a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)** b. Name of the Subject : **WRITTEN AND SPOKEN COMMUNICATION SKILL- IV** c. Subject Code No : **2008000104010002** 2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary. 3. Figures to the right indicate full marks of the question. 4. All questions are compulsory.	Seat No: Student's Signature

Q.1 Answer the questions briefly: (Any Five) **10**

1. How can brainstorming be useful in problem-solving?
2. Why are problem-solving skills important in daily life?
3. How can a candidate create an excellent first impression?
4. Why do some employees change jobs frequently, while others work loyally for their companies for many years?
5. What are some important areas you will look into before you decide whether a company is suitable or not?
6. When you speak to someone, how do you know that they are interested in what you are saying?
7. What is a covering letter?

Q.2 (A) **7**

(a) Mr. Batra invites Mrs. Matthew and her family to his daughter's engagement. Construct a dialogue between them.

OR

(b) Suhas wants to participate in an inter-college quiz competition. He calls a secretary of the literary association of an organizing committee at the university and enquires about the date, time and venue of the event. Write a conversation between them.

(B)

(a) "The journey of a thousand miles begins with a single step." Using this proverb as a guide, write a paragraph in about 150 words on the importance of interview skills. **7**

OR

(b)Write a paragraph of 150 words about the advantages and disadvantages of changing jobs frequently.

Q.3 (A) **8**

(a) Imagine that you are facing an interview for the post of sales representative at the departmental store. Anticipate about 7 to 8 questions and write down your responses.

OR

(b) You are an interviewer, conducting an interview of fashion designer. Write a transcript of the interview consisting of 7 to 8 questions you ask the fashion designer and his/her responses.

(B) **8**

(a) Draft a curriculum vitae (CV) for the following advertisement:

Join our events team as an Event Coordinator and assist in planning and executing memorable events. If you have strong organizational skills and a creative mindset, apply now to help us create unforgettable experiences.

OR

(b)Prepare curriculum vitae (CV) for the post of anEditor for a well-known newspaper.

Q.4 Do as directed (ANY TEN) **10**

1. Finally, there were three trays _______The counter in front of him, and he still could not make up his mind. (Insert a suitable preposition)
2. He was an old man. He had enough strength to work as lighthouse keeper. (Combine the sentences with an appropriate conjunction)
3. He said, "The horse has been fed."(Change the sentence into indirect speech)
4. I told Rina, "When are you leaving?"(Change the sentence into indirect speech)
5. Smita has submitted all the legal documents. (Make it interrogative)
6. Jiya made a delicious cake. (Frame the question using 'what')
7. This is not a good restaurant. (Make it interrogative)
8. He will talk regularly on the phone. (Correct the sentence)
9. Please ask him what will he do. (Correct the sentence)
10. No sooner he had finished college than he found a job. (Correct the sentence)
11. The police arrested the smuggler. (Change the voice)
12. The vouchers are usually given by her. (Change the voice)

*****

2008000104020001
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
MACRO ECONOMICS- IV

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
b. Name of the Subject : **MACRO ECONOMICS- IV**
c. Subject Code No : **2008000104020001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. To the point and clear answer to each questions expected.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 Answer by choosing the correct option from the following option. 10

1. Who given the theory of wage cuts :
   (A) Prof. Pigou (B) J. B. Say
   (C) Hebarler (D) Ricardo

2. Writhe the formula of average consumption propensity.
   (A) $\frac{C}{Y}$ (B) $\frac{\Delta C}{\Delta Y}$
   (C) $\frac{Y}{C}$ (D) $\frac{\Delta Y}{\Delta C}$

3. Which Economist gave the multiplier of Investment?
   (A) Keynes (B) Prof. Kahan
   (C) Marshal (D) Mrs. Hicks

4. Changes in overall economic acitivity are known as trade cycles.
   (A) Hebarler (B) Prof. Michel
   (C) Ricardo (D) Semulson

5. According to which economist there is no fundamental difference between intra-regional trade and internation Trade?
   (A) Prof. Kahan (B) Prof. Ohlin
   (C) Prof. Pereto (D) Prof. Michel

6. Equilibrium of balace of payment is done hrough income change .
   (A) Ricardo (B) Keynes
   (C) Semulson (D) Dr. Dalton

7. When two countries are on an inconvertible paper standard, on what principle is the exchange rate determined?
   (A) Mint partheory
   (B) Balance payment Theory
   (C) Purchasing power parity Theory
   (D) None

8. How Departments are there public finance?
   (A) Four (B) Five
   (C) Three (D) Two

9. Tax incidence is the direct financial burden of taxes?
   (A) Prof. Musgrave (B) Prof. selingmen
   (C) Dr. Dalton (D) Prof. Marshal

10. What type of debt does the government take from its citizens or Institutions.
   (A) Foreign debt (B) Unproductive debt.
   (C) Internal debt (D) All

(B) Filling the Blanks. **5**

1. ……….…..... Economist gave the theory of multiplier of employment.
2. ……….…..... is consumption function.
3. The consumption propensity of rich class is...................that of the poor class.
4. ……….…..... is formula of Investment multiplier.
5. ……….…..... is recognized as an engine of economic growth.

Q.2 Write in Short. (Any Four) **8**

1. What is meaning of aggregate demand price.
2. Write the formula of marginal consumption propensity?
3. State the meaning of Trade cycle.
4. State the Internal Trade?
5. Write the Definition of Balance of Trade.
6. What is meaning of Exchange rate?
7. State the meaning of public finance.
8. State the meaning of Incidence of Tax.

Q.3 Answer the following Questions Descriptively (Any One) **13**

1. Explain in detail the factor affecting marginal consumption propensity?
2. Explain the meaning of Taxation and Explain the Theory of Tax Assessment.

Q.4 (A) Write down Short note (Any Two) **8**

1. Leakages of Multiplier.
2. Difference between balance of trade and balance of payment.
3. Limitations of the concept of Incidence.
4. Importance of Public debt.

(B) Give the Reasons (Any Two) **6**

1. Give reasons for diminishing margnil Efficiency of capital.
2. Give main Reasons of Imbalance of balance of Payment.
3. For what purpose is public expenditure incurred?
4. State the reasons for the difference between Internal Trade and Internation Trade?

*****

Q.1 નીચેના વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. **10**

1. વેતન કાપનો સિધ્ધાંત કોણે આપેલ છે.
   (અ) પ્રો. પિગુ (બ) જે.બી.સે
   (ક) હેબરલર (ડ) રિકાર્ડો

2. સરેરાશ વપરાશ વૃતિનું સૂત્ર લખો.
   (અ) $\frac{C}{Y}$ (બ) $\frac{\Delta C}{\Delta Y}$
   (ક) $\frac{Y}{C}$ (ડ) $\frac{\Delta Y}{\Delta C}$

3. મૂડીરોકાણનાં ગુણક કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપેલ છે.?
   (અ) કેઇન્સ (બ) પ્રો. કહાન
   (ક) માર્શલ (ડ) શ્રીમતી હિકસ

4. સમગ્ર આર્થિકપ્રવૃત્તિઓમાં આવતા ફેરફારોને વેપારચક્ર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
   (અ) હેબરલર (બ) પ્રો. મિચેલ
   (ક) રિકાર્ડો (ડ) સેમ્યુલસન

5. કયા અર્થશાસ્ત્રીના મતે આંતર – પ્રાદેશિક વ્યાપાર અને આંતર-રાષ્ટ્રીય વ્યાપાર વચ્ચે મૂળભૂત તફાવત નથી.
   (અ) પ્રો. કહાન (બ) પ્રો. ઓહલિન
   (ક) પ્રો. પેરેટો (ડ) મિચેલ

6. લેણદેણની તુલાની સમતુલા આવક પરિવર્તન ધ્વારા થાય છે.
   (અ) રિકાર્ડો (બ) કેઇન્સ
   (ક) સેમ્યુલસન (ડ) ડો. ડાલ્ટન

7. જ્યારે બે દેશો અપરિવર્તનીય કાગદી ધોરણ ઉપર હોય છે. ત્યારે કયા સિધ્ધાંતને આધારે વિનિમય દર નક્કી થાય છે.
   (અ) ટંકશાળી સિધ્ધાંત (બ) લેણદેણ તુલાનો સિધ્ધાંત
   (ક) સમખરીદ શક્તિનો સિધ્ધાંત (ડ) કોઇ પણ નહિ

8. જાહેર અર્થવિધાનના કેટલા વિભાગો છે.

(અ) ચાર (બ) પાંચ

(ક) ત્રણ (ડ) બે

9. કરસંપાત એટલે કરનો પ્રત્યક્ષ નાણાંકીય બોજ.

(અ) પ્રો. મસગ્રેવ (બ) પ્રો. સેલિગ્મેન

(ક) ડો. ડાલ્ટન (ડ) પ્રો. માર્શલ

10. સરકાર પોતાના દેશના નાગરિકો અથવા સંસ્થાઓ પાસેથી કયા પ્રકારનું ઋણ લે છે.

અ) વિદેશી દેવું (બ) અનુત્પાદક દેવું

(ક) આંતરિક દેવું (ડ) બધા જ

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો. **5**

1. ………..…..... અર્થશાસ્ત્રીએ રોજગારીનો ગુણકનો સિધ્ધાંત આપ્યો.
2. ………..…..... ઉપભોગ વિધેય છે.
3. ધનિક વર્ગની ઉપભોગ વૃતિ ગરીબ વર્ગ કરતા………..…..... હોય છે.
4. ………..…..... મૂડીરોકાણ ગુણકનું સૂત્ર છે.
5. ………..…..... આર્થિક વિકાસના એક એન્જિન તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

Q.2 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) **8**

1. કુલ માંગ કિંમત એટલે શું ?
2. સીમાંત ઉપભોગવૃત્તિનો સૂત્ર લખો.
3. વ્યાપાર ચક્રના અર્થ આપો.
4. આંતરિક વેપારનો અર્થ આપો.
5. વેપાર તુલાની વ્યાખ્યા લખો.
6. વિનિમયદર એટલે શું ?
7. જાહેર અર્થવિધાનનો અર્થ આપો.
8. કરસંપાતનો અર્થ સમજાવો.

Q.3 નીચેના પ્રશ્નોના વર્ણનાત્મક જવાબ આપો. (કોઇ પણ એક) **13**

1. સીમાંત ઉપભોગવૃત્તિને અસર કરતા પરિબળોને વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
2. કરવેરાનો અર્થ સમજાવી કર આકારણીના સિધ્ધાંતો સમજાવો.

Q.4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) **8**

1. ગુણક બહિસ્ત્રાવો
2. વેપારતુલા અને લેણદેણતુલા વચ્ચેનો તફાવત
3. કરસંપાતના ખ્યાલની મર્યાદાઓ
4. જાહેરદેવાનું મહત્વ

(બ) કારણો લખો. (ગમે તે બે) **6**

1. મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા ઘટવાના કારણો આપો.
2. લેણદેણની તુલાના અસંતુલનના મુખ્ય કારણો જણાવો.
3. જાહેર ખર્ચ કયા હેતુસર કરવામાં આવે છે.
4. આંતર – પ્રાદેશિક વેપાર અને આંતર રાષ્ટ્રીય વેપાર વચ્ચેના તફાવતના કારણો જણાવો.

*****END*****

2008000104030001
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
ACCOUNTANCY & TAXATION- IV

[**Time: As per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
  a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
  b. Name of the Subject : **ACCOUNTANCY & TAXATION- IV**
  c. Subject Code No : **2008000104030001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 (A) In the following sub-questions, more than one answer is given, of which only one answer is correct. Select the correct answer. **8**

1. If the fair value of equity share of a company is Rs. 150 and its market value is Rs. 140, then the intrinsic value of share is
   (A) Rs. 145 (B) Rs. 160
   (C) Rs. 220 (D) Rs. 215

2. While calculating net assets for share valuation purpose, fictitious assets are valued at……..
   (A) Book Value (B) Market value
   (C) Face value (D) None of these

3. Bonus paid by the employer to the employee is …….
   (A) Fully taxable (B) Partly Taxable
   (C) Fully exempted (D) None of these

4. Gratuity received by a government employee is ……..
   (A) Fully exempted (B) Partly Taxable
   (C) fully taxable (D) None of these

5. The Gross annual value of the property is depending upon the.....
   (A) Standard Rent (B) Municipal valuation
   (C) Fair rent (D) All of the above

6. Interest on loan for self-occupied house taken before 1st April, 1999 will be allowed up to ……..
   (A) 30,000 (B) 1,50,000
   (C) 10,000 (D) 50,000

7. GST is levied on supply of all goods and service except?
   (A) Alcoholic liquor for human consumption
   (B) Tobacco
   (C) Legal services
   (D) All of the above

8. Who shall be empowered to levy and collect GST on supplies in the course of Inter-State transaction of trade or commerce.
   (A) Central Government (B) State Government
   (C) Union Territories (D) All of the above.

(B) Fill in the blanks. **7**

1. _________Is the rent fixed under Rent control Act.
2. Annual value of self-occupied house is ___________________
3. On the basis of net asset, __________Price of share is decided.
4. Formula of Market value is _______________
5. The periodic payment of money for the past service is known as ______
6. Employers contribution to RPF is exempted up to __________
7. __________ Tax is applicable in the case of supply of Goods from Gujarat to Maharashtra.

Q.2 Write any four out of Eight **8**

1. The annual rent of let out residential house of Zeel is Rs. 60,000 and the standard rent under the rent control act is Rs. 63,000. Fair rent is Rs. 66,000. The assesse has paid Rs. 7,500 at 15% of the municipal valuation. What would be his taxable income under the head "Income from House Property?

2. Municipal value & fair rental value of a house owned by Tejash are Rs. 5, 00,000 and Rs. 6, 00,000 respectively. The house is neither let out nor self- occupied by him (Owing to his employment at some other place) throughout the previous year.
   What would be his taxable income under the head "Income from House Property?

3. From the detail given below find out the market value of share of Devi Ltd. 6,000 equity shares of 100 each Rs. 80 paid up.Rs.1,30,000 average profit after tax, from which every year 28,000 transferred to general reserve account. Expected rate of return is 10%.

4. Find out intrinsic value of share from following details:
   50,000 equity share of Rs. 10 each Rs 5, 00,000. Total assets
   Rs. 8, 20,000. Fictitious assets Rs. 20,000.

5. Shree A, an employee of "Tapan"Ltd. Receive Rs. 8, 00,000 as gratuity, under the payment of Gratuity Act, 1972. On his retirement on 10th December 2022. He has served the company for a total period of 29 years and 7 months. At the time of retirement his monthaly salary and dearness allowance amounted to Rs. 18,720. Calculate Taxable gratuity.

6. Shree Baba is serving in a private firm with salary of Rs. 30,000 P.M. he also receives 30% of basic salary as house rent allowance. He pays Rs. 8,500 P.M. as rent for residential house. Calculate taxable amount of house rent allowance.

7. Write two condition to get Input Tax Credit under GST

8. What is Reverse charge in GST.

Q.3 From the following information calculate fair value of Equity shares. **13**

Balance sheet of X Ltd. As on 31-03-2024

Particulars	Rs.
Equity and liabilities: **Shareholders' fund:** **Share capital:** 50,000 equity share of Rs. 10 each	**5,00,000**
Reserve & Surplus:	
Share premium	89,400

General reserve	2,00,000
P&LA/C	2,07,600
Current Liabilities: Creditors	3,34,400
Short term provision: Provision for tax	2,72,000
Total	**16,03,400**
Assets:	
Fixed Assets: **Tangible Assets:**	
Machinery	2,00,000
Furniture	1,40,000
Current Assets:	
Stock	6,00,000
Debtors	2,26,000
Cash and cash equivalent:	
Cash in hand	2,03,400
Cash in Bank	2,34,000
Total	**16,03,400**

The company transferred 20% to general reserve. Net profits before taxation for the last three years have been as follows:
31-03-2022 = 2,91,000
31-03-2023 = 4,09,000
31-03-2024 = 2,00,000

Machinery and furniture are valued at Rs. 3,20,000 and Rs. 2,00,000 respectively. Goodwill valued at Rs. 73,000. Average yield in this type of business is 20% the rate of tax is 50%.

OR

from the following details of Mr. X, Find out Gross Salary for the A Y 2023-24 **13**

1. Basic pay Rs. 40,000 per month
2. Received dearness allowance as 50% of basic salary
3. Company's contribution in Recognized provident fund 15% of basic pay.
4. 12.5% interest credited in Recognized provident fund Rs. 14,000.
5. Bonus Rs. 1, 00,000.
6. Entertainment allowance Rs. 3000 per month.

7. Transport allowance Rs. 2500 per month.
8. Education allowance Rs. 10,000 for three children.
9. The company has paid Rs. 20,000 for members of family's medical treatment.
10. free use of 1.8 litre engine capacity car with driver for personal and employment purpose.
11. Club fee of the employee reimbursed by employer during the year Rs. 15,000.
12. Free food in office for 300 days. The value per meal is Rs. 70.
13. Cost borne by company for providing free holiday home facility at Goa Rs. 51,000.
14. Mr. X bought personal articles worth Rs. 40,000 by using the credit card provided by the company.

Q.4 (A) Following details are given of house property owned by shriMaheman. Compute the taxable income under the head "Income from House property for the AY 2023-24. **8**

Particulars	House 1	House 2
Municipal valuation	80,000	75,000
Annual fair rent	90,000	1,00,000
Standard rent	-	1,50,000
Rent receivable	-	93,000
Municipal taxes	10%	10%
Payments for tenants' amenities	-	6000
Interest on loan taken for construction Interest on loan for repairs	……… 35,000	30,000 ……..
1/5th part of total interest of onstruction period	-	15,000
Period of vacancy	-	1 Month
Un received rent	…….	5000
Use of the House	Self-occupied	Let out

OR

(A-1) Find out only Net annual value from the details given below. **4**

Municipal value (Annual) 2,16,000
Fair rent (Annual) 2,14,800
Standard rent (Annual) 2,15,300
Rent receivable (Annual) ………...2,23,200

Expenses paid by owner for facility of tenant 6,000
Unrealized Rent ………..18,100
Vacant period......................1 month
Local taxes paid by owner 17,200

(A-2) Annual Value **4**

(B) Write short note (Any two) **6**

1. Permanent Account Number.
2. Composite Supply
3. Methods of payment of GST
4. Factors affecting valuation of Shares

****

Gujarati Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાં એક કરતાં વધારે જવાબો આપેલા છે સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબ લખો. **8**

1. કંપનીના ઈક્વિટી શેર ની વ્યાજબી કિંમત રૂપિયા 150 છે અને તેની બજાર NAVIGAT કિંમત રૂપિયા140 છે તો તેની આંતરિક કિંમત શોધો.
   (અ) 145 (બ) 160
   (ક) 220 (ડ) 215

2. શેરના મૂલ્યાંકન વખતે ચોખ્ખી મિલકતની ગણતરી કરતા અવાસ્તવિક મિલકતો કઈ કિંમતે ધ્યાનમાં લેવાશે.
   (અ) ચોપડે કિંમત (બ) બજાર કિંમત
   (ક) મૂળ કિંમત (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં

3. માલિક દ્વારા કર્મચારીને ચૂકવવામાં આવતુ બોનસ...............
   (અ) સંપૂર્ણ કરપાત્ર (બ) અંશતઃકારપાત્ર
   (ક) સંપૂર્ણ કરમુક્ત (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં

4. સરકારી કર્મચારી દ્વારા મેળવવામાં આવતી ગ્રેજ્યુઇટી.........
   (અ) સંપૂર્ણ કરમુક્ત (બ) અંશતકરપાત્ર
   (ક) સંપૂર્ણ કરપાત્ર (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં

5. મકાન મિલકતનુ ગ્રોસ એન્યુઅલ વેલ્યુ શોધવા માટે નીચેના પૈકી કોનો આધાર લેવો પડે છે

(અ) પ્રમાણિત ભાડું (બ) મ્યુનિસિપલ વેલ્યુ

(ક) વ્યાજબી ભાડું (ડ) આ પૈકી બધા

6. અંગત રહેઠાણના મકાન માટે તારીખ 1-4-1999પહેલા લીધેલી લોન પરનું વ્યાજ મજરે મળવા પાત્ર છે........

(અ) 30,000 (બ) 1,50,000

(ક) 10,000 (ડ) 50,000

7. નીચેના પૈકી કયા માલ અને સેવા ઉપર જીએસટી વસૂલ કરવામાં આવતો નથી

(અ) માનવ વપરાશ માટે નો આલ્કોહોલ

(બ) તમાકુ

(ક) કાયદાકીય સેવાઓ

(ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં

8. આંતરરાજ્ય વ્યવહારોમાં જીએસટી વસૂલ કરવાની સત્તા કોની પાસે છે

(અ) કેન્દ્ર સરકાર (બ) રાજ્ય સરકાર

(ક) કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ (ડ) આ પૈકી બધા

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો **7**

1. .... એ રેન્ટ કંટ્રોલ એકટ પ્રમાણે નક્કી થયેલું ભાડું છે
2. સ્વરહેથાણ ના મકાનનો વાર્ષિક મુલ્ય = …………
3. ચોખ્ખી મિલકતના આધારે શેરની ……….કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે
4. બજાર કિંમત ગણવાનુ સૂત્ર જણાવો..................
5. ભૂતકાળમાં બજાવેલ સેવા બદલ ટુકડે ટુકડે મળતી રકમને .... કહેવામાં આવે છે.
6. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં માલિક દ્વારા આપવામાં આવતો ફાળો................ સુધી કરમુક્ત છે
7. …………કર માલ અને સેવાના અનુસંધાનમાં ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય વચ્ચે થતા વ્યવહાર માટે લેવામાં આવે છે

Q.2 નીચે આપેલા આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર ના જવાબઆપો 8

1. ભાડે આપેલ મકાન ઝીલ નું વાર્ષિક ભાડું રૂપિયા 60,000 છે.પ્રમાણિત ભાડું રૂપિયા 63,000 છે. વ્યાજબી ભાડું રૂપિયા 66,000 છે. મકાન માલિક દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ મ્યુનિસિપલ ટેક્સ 15% ના દરે રૂપિયા 7,500 છે મકાન મિલકતની આવકના શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

2. તેજસ દ્વારા ધારણ કરવામાં આવેલ મકાન મિલકતની મ્યુનિસિપલ આકારણી પ્રમાણેનું ભાડું અને વ્યાજબી ભાડું અનુક્રમે રૂ 5,00,000 અને 6,00,000 છે. આ મકાન ન તો ભાડે આપવામાં આવ્યું છે કે અંગત રહેઠાણ માટે રાખવામાં આવ્યું છે કારણ કે શ્રી તેજસ રોજગારી માટે અન્ય સ્થળે રહે છે મકાન મિલકતના શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો

3. નીચે આપેલ વિગતો પરથી દેવી લિમિટેડના શેર ની બજાર કિંમતની ગણતરી કરો 6,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂપિયા 100 નો એક એવા 80 ભરપાઈ. રૂપિયા 1,30,000 કરવેરા બાદ સરેરાશ નફો છે, જેમાંથી 28,000રૂપિયા સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવે છે. અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે.

4. નીચેની વિગતો પરથી આંતરિક કિંમત શોધો
50,000 ઈક્વિટી શેર દરેક રૂપિયા 100 નો એક એવા પુરા ભરાય રૂપિયા 5, 00,000. લ મિલકત 8,20,000. અવાસ્તવિક મિલકત 20,000.

5. શ્રી એ તપન લિમિટેડના કર્મચારી છે જેઓ 8,00,000 Rs.ગ્રેજ્યુએટી પેમેન્ટ એક્ટ 1972 પ્રમાણે ગ્રેજ્યુએટી મેળવે છે એમણે આ કંપનીમાં 29 વર્ષ અને 7 મહિના નોકરી કરી છે નિવૃત્તિ વખતે મોંઘવારી ભથ્થા સહિત તેમનો પગાર માસિક રૂપિયા 18,720 હતો કરપાત્ર ગ્રેજ્યુટી ની ગણતરી કરો.

6. શ્રી બાબા એક ખાનગી પેઢીમાં માસિક રૂપિયા 30,000 ના પગારથી નોકરી કરે છે તેઓ મૂળ પગારના 30 ટકા મકાન ભાડા પથ્થરો મેળવે છે તેઓ માસિક રુ 8,500 રહેઠાણના મકાન અંગે ભાડું ચૂકવે છે ધરપાત્ર મકાન ભાડા ભથ્થાની ગણતરી કરો

7. જીએસટીમાં ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ મેળવવા માટેની કોઇપણ બે શરતો જણાવો.

8. જીએસટી માં રિવર્સ ચાર્જ એટલે શું.

Q.3 નીચે આપેલ વિગતો પરથી ઈક્વિટી શેર ની વ્યાજબી કિંમત શોધો. **13**

તારીખ 31 -3- 2024 ના રોજ નું એક્સ લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું

વિગત	રકમ
ઇક્વિટી અને જવાબદારી: શેર હોલ્ડરોના ભંડોળ: શેર મૂડી: રુપીયા 10 નો એક એવા 50,000 ઇક્વિટી શેર	5,00,000
અનામત અને વધારો:	
શેર પ્રિમિયમ	89,400
સામાન્ય અનામત	2,00,000
નાનુકશાન ખાતુ	2,07,600
ચાલુ દેવા:	
લેણદાર	3,34,400
જોગવાઇ:	
કરવેરા ની જોગવાઇ	2,72,000
કુલ	16,03,400
કાયમી મીલકતો:	
મશીનરી	2,00,000
ફર્નિચર	1,40,000
ચાલુ મીલકતો:	
સ્ટોક	6,00,000
દેવાદાર	2,26,000
રોકડ અને રોકડ સમાન	
હાથ પર રોકડ	2,03,400
બેંક્મા રોકડ	2,34,400
કુલ	16,03,400

કંપની નફા માટે 20 ટકા સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જાય છે. છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો કરવેરા પહેલાનો નફો નીચે પ્રમાણે છે

31-03-2022 = 2,91,000

31-03-2023 = 4,09,000

31-03-2024 = 2,00,000

મશીનરી અને ફર્નિચર નું મૂલ્યાંકન અનુક્રમે રૂપિયા 3,20,000 અને રૂપિયા 2,00,000 કરવામાં આવ્યું છે. પાઘડી નુ મુલ્યાંકન રૂપિયા 73,000.આ પ્રકારનો ધંધો કરતી અન્ય કંપનીનું વળતરનો દર 20% છે આવકવેરાનો દર 50% છે

અથવા

આકારણી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માટે શ્રી એક્સની વિગત પરથી ગ્રોસ પગાર ની ગણતરી કરો **13**

1. મૂળ પગાર માસિક રુ 40,000
2. મોંઘવારી ભથ્થો મૂળ પગારના 50%.
3. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં 15% લેખે કંપનીનો ફાળો છે.
4. 12.5% ના દરે માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં જમા થયેલું વ્યાજ રુ 14,000
5. બોનસ રૂપિયા1,00,000
6. મનોરંજન ભથ્થું માસિક રૂપિયા 3000.
7. ટ્રાન્સપોર્ટ ભટ્ઠો રૂપિયા 2500 માસિક.
8. ત્રણ બાળકો માટે મળેલું શિક્ષણ ભથ્થુ રુ 10,000
9. કુટુંબના સભ્યોની સારવાર માટે કંપની દ્વારા રુ 20,000 ચૂકવવામાં આવ્યા હતા.
10. 1800 સીસી ની મોટરકાર ડ્રાઇવર સાથે અંગત વપરાશ તથા કંપનીના વપરાશ માટે આપવામાં આવી હતી.
11. માલિક દ્વારા કર્મચારીની ક્લબ ફી રુ 15,000 ભરવામાં આવી હતી.
12. 300 દિવસ માટે ઓફિસમાં મફત ભોજનની દરેક ભોજન નું મૂલ્ય રૂ 70 છે
13. હોલીડે હોમ ફેસીલીટી માટે કંપની દ્વારા રૂપિયા 51 હજાર ચૂકવવામાં આવ્યા
14. કંપની દ્વારા આપવામાં આવેલા ક્રેડિટ કાર્ડ દ્વારા કર્મચારીએ રુ 40,000 ના માલની ખરીદી કરી હતી.

Q.4 (A) **શ્રી મેહમાનની મકાન મિલકતની વિગતો નીચે મુજબ આપવામાં આવેલી છે આકારણી વર્ષ 23 24 માટે મકાન મિલકતની આવકના શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો** **8**

વિગત	મકાન 1	મકાન 2
મ્યુનિસિપલ વેલ્યુએશન	80,000	75,000
વ્યાજબી ભાડું	90,000	1,00,000
પ્રમાણિત ભાડું	-	90,000
મળવા પાત્ર ભાડું	-	93,000

સ્થાનિક કરવેરા	10%	10%
ભાડુઆતની સગવડ માટે ચૂકવવામાં આવેલા ખર્ચા	-	6000
મકાન બાંધકામ માટે લીધેલી લોન નું વ્યાજ મકાન સમારકામમાટે લીધેલી લોન નું વ્યાજ	----- 35,000	30000 ……..
$^1/_5$બાંધકામ સમય દરમિયાન નો વ્યાજ	-	15000
ખાલી રહ્યા સમય	-	એક મહિનો
મકાન નો ઉપયોગ	સ્વ રહેઠાણ માટે	ભાડે આપેલ
મળવાનુંબાકીભાડુ	…..	5000

અથવા

(A-1) નીચે આપેલી વિગતો પરથી માત્ર ચોખ્ખું વાર્ષિક મૂલ્ય શોધો **4**

મ્યુનિસિપલ વેલ્યુ વાર્ષિક રુ 2,16,000
વ્યાજબી ભાડું વાર્ષિક રુ 2,14,800
પ્રમાણિત ભાડું વાર્ષિક રુ 2,15,300
વાર્ષિક મળવા પાત્ર ભાડું રૂ 2,23,200
ભાડુઆતની સગવડ માટે ચૂકવેલા ખર્ચા 6,000
ઘાલખાધ 18100
મકાન ખાલી રહ્યાનો સમય એક માસ
સ્થાનિક કરવેરા માલિકે ચુકવ્યા 17,200

(A-2) વાર્ષિક મૂલ્ય **4**

(B) ટૂંકી નોંધો લખો: (**કોઈપણ બે**) **6**

1. કાયમી ખાતા નંબર
2. કમ્પોઝિટ પુરવઠો
3. જીએસટી ચુકવણી ની પધ્ધતિઓ
4. શેરના મૂલ્યાંકન ને અસર કરતા પરિબળો

*****END*****

2008000104040001
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
BUSINESS ADMINISTRATION- IV

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks:50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
b. Name of the Subject : **BUSINESS ADMINISTRATION- IV**
c. Subject Code No : **2008000104040001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **Max. Marks:50**

Q.1 (A) Choose right option **10**

(1) 'Marketing means assigning standard of living to the society'-who has given this definition?
(A) Filip Kotler (B) Paul Mazur
(C) Peter Drucker (D) Prof. R. S. Davar

(2) Who is included in government market?
(A) Central Government (B) State Government
(C) Local Government (D) All three

(3) What is the basic elements of marketing?
(A) Price (B) Physical Distribution
(C) Product (D) Promotion

(4) Which stage of the Product Life Cycle is more risky and expensive?
(A) Maturity Stage (B) Introduction Stage
(C) Growth Stage (D) Decline Stage

(5) Which pricing policy should be adopted to gain quick entry into the market?

(A) Fixed Price Policy
(B) Profit maximization Policy
(C) Lower Price policy than Competitors
(D) Very High Price Policy

(6) ____________ is Non-Personal Selling Art.

(A) Publicity (B) Advertising
(C) Personal Selling (D) Sales Promotion

(7) What is the process of dividing the entire market into small segments keeping in mind certain standards?

(A) Marketing Mix (B) Pricing
(C) Market Segmentation (D) Branding

(8) What is the actions taken to get or increase sales called?

(A) Personal Selling (B) Publicity
(C) Advertising (D) Sales Promotion

(9) What is the sales history of a product from market entry to its end called?

(A) Product Mix (B) Product Life Cycle
(C) products Differentiation (D) Product Development

(10) It is Systematic, critical and unbiased observation of entire marketing process.

(A) Market segmentation (B) Marketing Audit
(C) Marketing Mix (D) Pricing

(B)Fill in the blanks

(1) In_________ a decision is taken regarding the quantity of a product to be sold in the future.
(2) The sets of Product, Price, Physical Distribution, and Promotion is known as __________
(3) Charging Different Prices for the same Product is Called ___________
(4) The activity of obtaining editorial space in audio visual media Without paying a price called __________ **5**
(5) ____________is an attempt to reduce market risk.

Q.2 Answer in brief (any Four) **8**

(1) What is Marketing Management
(2) State the stages of Product Life Cycle.
(3) What is Personal Selling?
(4) State the methods of Pricing.
(5) What is Marketing Control?
(6) What is Branding?
(7) State four bases of Market Segmentation.
(8) Define Market Research.

Q.3 Explain in detail (any One) **13**

(1) Explain the Scope of Marketing Management.
(2) State the Disadvantages of Online Retail Marketing.

Q.4 (A) Write short notes (any Two) **8**

(1) Government Market
(2) Marketing Threat and Opportunity
(3) Elements of Marketing Mix.
(4) Difference between Advertising and Publicity

(B) Case Study

6

Hiren Plastic co. Ltd. is a company manufacturing plastic buckets. The company sells 10,000 buckets per month at a price of Rs. 160. The company's total cost per bucket is 100. Monthly fixed cost is Rs. 3,00,000. The company estimates that it can increase its sales by 40% without increasing the fixed costs. Based on market research, the company has estimated that by reducing the selling price to Rs.10 from Rs. 160 to Rs.150, its sales can increase to 12,500 buckets. Should Hiren Plastics co, Ltd. reduce price up to Rs. 150?

****

Gujrati Version **[Max. Marks:50]**

Q.1 **(A)** **સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.** **10**

(1) માર્કેટિંગ એટલે ‘સમાજને જીવનધોરણની સોપણી કરવી તે ' આ વ્યાખ્યા કોની છે?

(A) ફિલિપ કોટલર (B) પોલ મઝુર

(C) પીટર એફ. ડકર (D) પ્રો. આર. એસ . દાવર

(2) સરકારી બજારમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

(A) મધ્યસ્થ સરકાર (B) રાજ્ય સરકાર

(C) સ્થાનિક સરકાર (D) ત્રણેય

(3) માર્કેટિંગ નું મૂળભૂત તત્વ કયું છે ?

(A) કિંમત (B) ભૌતિક વિતરણ

(C) પેદાશ (D) અભિવૃધ્દ્રિ

(4) પેદાશ જીવન ચક્રમાં કયો તબક્કો વધુ જોખમી અને ખર્ચાળ છે ?

(A) પરિપક્વતાનો તબક્કો (B) પ્રવેશ અને પ્રારંભિક તબક્કો

(C) વિકાસનો તબક્કો (D) પડતીનો તબક્કો

(5) બજારમાં ઝડપથી પ્રવેશ મેળવવા કઈ કિંમત નીતિ અપનાવવી જોઈએ ?

(A) સ્થિર કિંમત નીતિ

(B) મહતમ નફાની નીતિ

(C) હરિફ કરતા નીચી કિંમત નીતિ

(D) ખબ ઉંચી કિંમત નીતિ

(6) ________ બિન અંગત વેચાણ કળા છે.

(A) પ્રસિધ્દ્રિ (B) જાહેરાત

(C) વ્યક્તિગત વેચાણ (D) વેચાણ વૃધ્દ્રિ

(7) ચોક્કસ ધોરણોને ધ્યાનમાં રાખીને સમગ્ર બજારને નાના વિભાગોમાં વહેચવાની ક્રિયાને શું કહેવાય ?

(A) બજારક્રિયા મિશ્રણ (B) કિંમત નિર્ધારણ

(C) બજાર વિભાજન (D) બ્રાન્ડિંગ

(8) વેચાણ મેળવવા કે વધારવા જે પગલા લેવામાં આવે છે તેને શું કહેવાય ?

(A) વ્યક્તિગત વેચાણ (B) પ્રસિદ્ધિ

(C) જાહેરાત (D) વેચાણ વૃદ્ધિ

(9) પેદાશના બજાર પ્રવેશથી શરૂ કરીને તેના અંત સુધીના વેચાણ ઈતિહાસને શું કહેવાય ?

(A) પેદાશ મિશ્રણ (B) પેદાશ જીવન ચક્ર

(C) પેદાશ ભિન્નતા (D) પેદાશ વિકાસ

(10) સંપૂર્ણ બજાર ક્રિયાનું પદ્ધતિસરનું ટીકાત્મક અને નિષ્પક્ષ અવલોકન છે.

(A) બજાર વિભાજન (B) બજાર ક્રિયા ઓડિટ

(C) બજાર ક્રિયા મિશ્રણ (D) કિંમત નિર્ધારણ

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો. **5**

(1) ________માં ભવિષ્યમાં કઈ વસ્તુનું કેટલા પ્રમાણમાં વેચાણ કરવાનું છે તે અંગેનો નિર્ણય લેવામાં આવે છે .

(2) પેદાશ, કિંમત, ભૌતિક વિતરણ અને અભિવૃદ્ધિ ના સમૂહને ________કહે છે.

(3) જુદી જુદી વસ્તુની જુદી જુદી કિંમત વસુલ કરવામાં આવે છે તેને ______કહે છે

(4) દ્રશ્ય અને શ્રાવ્ય માધ્યમોમાં કિંમત ચૂકવીને નહિ પરંતુ તેના વિના સંપાદકીય જગ્યા પ્રાપ્ત કરવાની પ્રવૃતિને __________કહેવાય .

(5) ____________એ બજારનું જોખમ ઘટાડવાનો પ્રયાસ છે.

Q.2 ટૂકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) **8**

(1) બજાર ક્રિયા સંચાલન એટલે શું?

(2) પેદાશ જીવન ચક્ર ના તબક્કાઓ જણાવો.

(3) વ્યક્તિગત વેચાણ એટલે શું ?

(4) કિંમત નિર્ધારણની પદ્ધતિઓ જણાવો.

(5) બજાર ક્રિયા અંકુશ એટલે શું ?

(6) બ્રાન્ડિંગ એટલે શું ?

(7) બજાર વિભાજનના ચાર આધારો જણાવો .

(8) બજાર સંશોધનની વ્યાખ્યા આપો.

Q.3 સવિસ્તાર સમજાવો . (ગમે તે એક) **13**

(1) બજાર ક્રિયા સંચાલન નું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.
(2) ઓનલાઈન રિટેઈલ માર્કેટિંગના ગેરલાભો જણાવો.

Q.4 (A) ટૂંકનોધ લખો (ગમે તે બે) **8**

(1) સરકારી બજાર
(2) બજાર ક્રિયા ધમકી અને તક
(3) બજાર ક્રિયા મિશ્રણના તત્વો
(4) જાહેરાત અને પ્રસિધ્ધિ વચ્ચેનો તફાવત

6

(B)કેસ સ્ટડી

હિરેન પ્લાસ્ટિક કુ. લિ. પ્લાસ્ટિકની ડોલ બનાવતી કંપની છે. કંપની દર મહીને ૧૦૦૦૦ હજાર ડોલ રૂ, ૧૬૦ નાં ભાવે વેચે છે. કંપનીનો ડોલ દીઠ કુલ ખર્ચ રૂ. ૧૦૦ છે માસિક સ્થિર ખર્ચ રૂ, ૩,૦૦,૦૦૦ છે. કંપની એવો અંદાજ બાંધે છે કે તે તેનો સ્થિર ખર્ચ વધાર્યા વિના તેનું ઉત્પાદન ૪૦ % જેટલું વધારી શકે છે. બજાર સંસોધાનને આધારે કંપની એવો અંદાજ બાંધે છે કે વેચાણ કિંમતમાં રૂ. ૧૦ નો ઘટાડો કરી રૂ. ૧૬૦ થી ઘટાડી રૂ. ૧૫૦ કરવાથી તેનું વેચાણ વધીને ૧૨,૫૦૦ ડોલનું થાય શકે હિરેન પ્લાસ્ટિક કુ. લિ. એ તેની કિંમત ઘટાડીને રૂ. ૧૫૦ કરવા જોઈએ ?

*****END*****

2308000104051001/2008000104060001/2008000104050011
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
ADVANCE ACCOUNTING AND AUDITING - III

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks:50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
b. Name of the Subject : **ADVANCE ACCOUNTING AND AUDITING – III**
c. Subject Code No : **2308000104051001/2008000104060001/2008000104050011**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English version **Max. Marks:50**

Q.1 Answer the following multiple choice questions. **15**

1. Contract price is Rs. 45, 00,000 and 75% work of contract is completed. Certificate from architect is received for 90% of work completed. What will be the value of uncertified work?
   (a) Rs. 3,37,500 (b) Rs. 33,75,000
   (c) Rs. 4,05,000 (d) Rs. 40,50,000

2. The following information is available for one contract: Total Contract price Rs. 60, 00,000, Work certified Rs. 18, 00,000. Total cost of 40% work actually completed during the year Rs. 19, 20,000. What would be the cost of work completed but not yet certified?
   (a) Rs. 60,000 (b) Rs. 1,20,000
   (c) Rs. 6,00,000 (d) Rs. 4,80,000

3. Cost per passenger km. is 5. Distance between two cities is 100 kms. Expected profit is 50% on fare. What will be the one-way bus fare?
   (a) Rs. 500 (b) Rs. 225
   (c) Rs. 250 (d) Rs. 750

4. Sales units 36,000, Opening stock 3,000 units, Closing stock 6,000 units, then production units -

   (a) 36,000 units (b) 33,000 units
   (c) 42,000 units (d) 39,000 units

5. Escalation clause means -

   (a) Cost plus contract
   (b) Cost of contract + Profit
   (c) Increase in contract price due to price hike in materials and labour.
   (d) Regular increase in price of contract at fixed percentage pannum.

6. Units introduced 6,000, actual production 3,750 units, normal wastage is 10%. Find out units of abnormal wastage.

   (a) 1650 units (b) 540 units
   (c) 600 units (d) 375 units

7. In a process 15,000 units were introduced, normal wastage is 5%, then how many units of normal wastage will be?

   (a) 1500 units (c) 300 units
   (b) 900 units (d) 750 units

8. When Performa Contract A/c is prepared?

   (a) When contract is in early stage of beginning.
   (b) After completion of 50% of contract.
   (c) At any completion stage.
   (d) When contract is in final stage of completion and details of additional estimated expenses are given.

9. In which of the following enterprises 'Operating Costing' is not applicable?

   (a) Transport Companies (b) Hotels
   (c) Oil refineries (d) Hospitals.

10. In a process 2,000 units were introduced, normal loss is 5%, actual production is 1800 unit then the units of abnormal loss is

    (a) 100 units (b) 250 units
    (c) 300 units (d) 200 units

11. The purchase department manager is usually held accountable for the:
    (a) Direct material price variance;
    (b) Labour efficiency variance;
    (c) Direct Material usage variance;
    (d) Fixed overhead budget variance.

12. Standard quantities that do not allow for spoilage / waste that occurs at normal efficiency are called :
    (a) Ideal standard; (b) Normal standards;
    (c) Direct standards (d) Attainable standards.

13. Which of the following cost unit is adopted by Goods Transport Co.?
    (a) per ton (b) per trip
    (c) Per ton km. (d) Per km.

14. Which of the following statements is not correct?
    (a) Standard costing is a technique of profit control.
    (b) Standard costs are planned costs that should be attained under a give set of operating conditions;
    (c) An ideal standard does not provide for normal losses and wastage
    (d)Standard costing system may not be suitable in small concerns.

15. A company operating a standard costing system has the following labour standards per unit for one of its products: 4 hours at Rs. 12.50 per hour. Last month when 4,390 units of products were manufactured, the actual direct labour cost for the 18,400 hours worked was Rs. 2, 20,800. What was the direct labour rate variance for last month?
    (a) Rs. 9,200 (favourable) (b) Rs. 9,200 (adverse)
    (c) Rs. 10,500 (favourable) (d) Rs. 10,500 (adverse)

Q.2 Answer any four. **8**

(1) 12,000 units are introduced at a total cost of Rs. 2, 06,400. Normal loss is 10%. Each unit carries a scrap value of Rs. 10. If the actual output is 10,920 units, what will be the value of abnormal gain?

(2) State how you will deal with the following in the books of a contractor?
On 1-1-2023, a machine costing Rs. 1,20,000 has been supplied to a contract The accounts are closed on 30th September, 2023 and depreciation at

20% pe annum is to be provided on machine.

(3) From the following information, find out the total passenger kilometres:

Kilometres	10	15	20	25	30
Passengers	15,000	8,500	7,000	5,000	4,000

(4) In a manufacturing unit raw material passes through four processes I, II, III and IV and the output of each process is the input of the subsequent process. The loss in the four processes I, II, III and IV are respectively 25%, 20%, 20% and 16 2/3% of the input. If the finished product at the end of process IV is 10,000 units, what is the quantity of raw materials required at the beginning of process I?

(5) Find out total monthly tonne-kilometres from the following information Tata truck carries goods from one city to other city covering a distance of 69 km. each way. On outward trip freight is available to the extent of full capacity (i.e. 10 tonnes) and on return trip 50% of capacity. Daily one round trip is possible. The truck runs on an average 25 days in a month.

(6) The data regarding direct wages of a factory for March, 2023 is as follows:

Gross direct wages	Rs. 1,95,000
Standard hours produced	5,400
Standard rate per hour	Rs. 33
Actual hours worked	5,200

Calculate necessary labour variances.

(7) 80% work of the contract price Rs. 15, 00,000 is completed for which the work certified is Rs. 10, 50,000. Total cost of work is Rs. 8, 40,000. Find out the cost of uncertified work and uncertified work.

(8) The data about wages paid in a factory is as follows:

Type	Standard	Actual
Skilled	600 hours at Rs. 2	630 hours at Rs. 2.20
Semi-skilled	600 hours at Rs. 1.50	570 hours at Rs. 1.40

Calculate wage rate variance.

Q.3 A contractor undertook one contract of Rs. 60, 00,000 and commenced its work from 1-4-2023. The accounting year ends on 31st December. Expenses relating to this contract are as under: **13**

Particular	Rs.
(1) Materials Cost	16,20,000
(2) Wages paid	4,20,000
(3) Machine issued (1-4-2023)	6,00,000
(4) Overhead charges	60,000

(5) Special Machines issued (1-5-2023)	· 60,000

Additional Information's:

(1) Out of materials issued, materials of Rs. 60,000 was immediately sold at Rs. 30,000.

(2) Outstanding wages on 31-12-2023 are Rs. 60,000.

(3) Out of machines issued, machines of Rs. 48,000 were supplied to another contract on 1-7-2023. While a machine costing Rs. 54,000 was burnt by fire on 1-9-2023 and insurance company accepted a claim of Rs. 36,000 against it. In addition, on 1-10-23 a machine costing Rs. 18,000 was sold for Rs. 16,800.

(4) A special machine issued is sold for Rs. 36,000 on 1-9-2023.

(5) Provide 10 depreciation on machines.

(6) At the end of the year, work certified was Rs. 18, 00,000, while materials on hand were Rs. 60,000 and the contractee gives cash at 80% of work certified.

From the above information's, prepare Contract Account, and calculate profit on scientific basis.

OR

A product passes through three Processes A, B and C. Normal wastage in each process is as follows: 13

Process A	3%
Process B	5%
Process C	8%

Wastage of Process A was sold at 1 per unit, that of process B at 2 per unit and that of Process C at 4 per unit. 10,000 units were introduced to Process A in the beginning at a cost of 4 per unit. The other expenses were as follows:

Particulars	Process A	Process B	Process C
Raw materials	Rs. 4,000	Rs. 6,000	Rs. 2,000
Labour	Rs. 20,000	Rs. 32,000	Rs. 26,000
Direct expenses	Rs. 4,200	Rs. 4,750	Rs. 8,036
Actual output	9,500 units	9,100 units	8,100 units

Prepare

(1) Process accounts

(2) Abnormal wastage account

(3) Abnormal gain Account

Assume that there is no opening or closing stock

Q.4 a) Keyur Travels has one luxary bus. Cost of bus is Rs. 40, 00,000. Its useful life is **8**

5, 00,000 kilometres. During April month, the bus completed 10 round trips for 20 days and 8 round trips for 5 days. Repairing cost is estimated 50% of depreciation.

Passenger's Detail		Expenses (Monthly)	
Kilometres	Passengers	Expenses	Rs.
10	20,000	CNG Gas	6,00,000
15	40,000	Oil and Grease	4,00,000
20	50,000	Insurance	3,00,000
25	60,000	Tyre-Tube	10,00,000
30	70,000	Driver's Salary	40,000
		Road tax	1,00,000

Company wants to earn 25 % profit on net income. Prepare Cost Statements showing cost per passenger kilometre and rent per km.

OR

The following standards have been set to manufacture a product of Avika Co. Ltd: **8**

Direct Materials	Rs.
2 units of P at Rs. 4 per unit	8.00
3 units of Q at Rs. 3 per unit	9.00
15 units of R at Rs. 1 per unit	15.00
	32.00
Direct Labour: 3 hours at Rs. 8 per hour	24.00
Total Standard Cost	56.00

The company manufactured and sold 6,000 units of the product during the year. Direct materials costs were as follows:

12,500 units of P	Rs. 55,000
18,000 units of Q	Rs. 50,400
88,500 units of R	Rs. 1,06,200

The company worked for 17,500 direct labour hours during the year. For 2,500 of these hours the company paid at Rs. 12 per hour, while for the remaining the wages were paid at 13 per hour. Calculate:

(i) Materials Cost Variance (ii) Materials Price Variance
(iii) Material Usage Variance (iv) Labour Cost Variance
(v) Labour Rate Variance (vi) Labour Efficiency Variance.

6

(b) Write a short note. (any two)

(1) Cost-plus Contract
(2) Give a proforma of the operating cost sheet.
(3) Joint products and by-products
(4) Limitation of standard costing.

****

Gujarati Version **[Max. Marks.50]**

Q,1 નીચેના બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. **15**

(1) કરાર કિંમત ૪૫,૦૦,૦૦૦ છે. જેનું ૭૫% કામ પૂર્ણ થયું છે. પૂર્ણ થયેલ કામના ૯૦% કામ માટે પ્રમાણપત્ર મળ્યું હોય તો બિનપ્રમાણિત કામ કેટલું ?

(a) રૂ. ૩,૩૭,૫૦૦ (b) રૂ. ૩૩,૭૫,૦૦૦
(c) ર. ૪,૦૫,૦૦૦ (d) રૂ. ૪૦,૫૦,૦૦૦

(2) એક કરાર અંગેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે : કરાર કિંમત રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦, પ્રમાણિત થયેલ કામ રૂ. ૧૮,૦૦,૦૦૦. વર્ષ દરમિયાન ૪૦% થયેલ કામની કુલ પડતર રૂ. ૧૯,૨૦,૦૦૦ હોય, તો થયેલ પરંતુ પ્રમાણિત નહિ થયેલ કામની પડતર કેટલી હશે?

(a) રૂ. ૬૦,૦૦૦ (b) રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦
(c) રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦ (d) રૂ. ૪,૮૦,૦૦૦

(3) પેસેન્જર કિમીદીઠ પડતર ૧.૫ છે. બે શહેર વચ્ચેનું અંતર ૧૦૦ કિમી છે. ભાડાની આવક પર જો ૫૦% નફો મેળવવાનો અંદાજ હોય તો એક બાજુના બસ ભાડાની ગણતરી કરો.

(a) રૂ. ૫૦૦ (b) રૂ. ૨૨૫
(c) ૩. ૨૫૦ (d) રૂ. ૭૫૦

(4) વેચેલ એકમો ૩૬,૦૦૦, શરૂનો સ્ટૉક ૩,૦૦૦ એકમો, આખર સ્ટૉક ૬,૦૦૦ એકમો, તો ઉત્પાદનના એકમો -

(a) ૩૬,૦૦૦ એકમો (b) ૩૩,૦૦૦ એકમો
(c) ૪૨,૦૦૦ એકમો (d) ૩૯,૦૦૦ એકમો

(5) સ્વયં ભાવવર્ધક કલમ એટલે –

(a) પડતર વત્તા કરાર

(b) કરારની મૂ.કિં.+ નફો

(c) માલ-મજૂરીના ભાવવધારાને કારણે કરારની કિંમતમાં વધારો

(d) પ્રતિ વર્ષ નિયત ટકાવારીએ વધતી કરાર કિંમત

(6) દાખલ કરેલ એકમો ૬,૦૦૦, ખરેખર ઉત્પાદન ૩,૭૫૦ એકમો, સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલ એકમોના ૧૦% હોય, તો અસામાન્ય બગાડના એકમો કેટલા ?

(a) ૧,૬૫૦ એકમો (b) ૫૪૦ એકમો

(c) ૬૦૦ એકમો (d) ૩૭૫ એકમો

(7) એક પ્રક્રિયામાં ૧૫,૦૦૦ એકમો દાખલ કરવામાં આવ્યા. સામાન્ય બગાડ ૫% છે. તો સામાન્ય બગાડના એકમો કેટલા ?

(a) ૧૫૦૦ એકમો (b) ૯૦૦ એકમો

(c) ૩૦૦ એકમો (d) ૭૫૦ એકમો

(8) કાચું કરાર ખાતું ક્યારે બનાવવામાં આવે છે ?

(a) કરાર હજુ શરૂ થયો હોય ત્યારે

(b) કરાર ૫૦%થી વધુ પૂર્ણ થયો હોય ત્યારે

(c) ગમે તે તબક્કે

(d) જ્યારે કરાર પૂર્ણ થવાની અણી પર હોય અને વધારાના અંદાજિત ખર્ચ આપ્યા હોય ત્યારે

(9) નીચેના પૈકી કયા ધંધાને 'સેવા પડતર પદ્ધતિ' લાગુ પડતી નથી?

(a) વાહનવ્યવહાર કંપની (b) હૉટેલ

(c) ઑઇલ રિફાઇનરી (d) હૉસ્પિટલ

(10) એક પ્રક્રિયામાં ૨,૦૦૦ એકમો દાખલ કરવામાં આવ્યા. સામાન્ય બગાડ ૫% છે, ખરેખર ઉત્પાદન ૧૮૦૦ એકમો હોય તો અસામાન્ય બગાડના એકમો ____________.

(a) ૧૦૦ એકમો (b) ૨૫૦ એકમો

(c) ૩૦૦ એકમો (d) ૨૦૦ એકમો

(11) ખરીદ વિભાગના મૅનેજર સામાન્ય રીતે નીચેના વિચલન માટે જવાબદાર ગણાય છે :

(a) પ્રત્યક્ષ માલસામાન ભાવ વિચલન

(b) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન

(c) માલસામાન વપરાશ વિચલન

(d) મજૂરી દર વિચલન

(12) પ્રમાણ જથ્થો જે સામાન્ય કાર્યક્ષમતાએ કોઈ બગાડ કે ઘટની જોગવાઈ નથી કરતો તેને કહે છે:

(a) આદર્શ પ્રમાણ (b) સામાન્ય પ્રમાણ

(c) પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ (d) સિધ્ધ થઈ શકે એવું પ્રમાણ

(13) માલ વહન કરતી ટ્રક કંપનીઓનું પડતરનું એકમ શું હોઈ શકે?

(a) ટન દીઠ (b) ટ્રિપ દીઠ

(c) ટન કિ.મી. દીઠ (d) કિ.મી. દીઠ

(14) નીચેનાં વિધાનો પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?

(a) પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિ નફા પર અંકુશ રાખવાની પધ્ધતિ છે.

(b) પ્રમાણ પડતર એ એવી આયોજિત પડતર છે જે કામગીરીની આપેલ પરિસ્થિતિમાં સિધ્ધ થવી જોઈએ.

(c) આદર્શ પડતરમાં સામાન્ય ઘટ કે બગાડ માટેની જોગવાઈ હોતી નથી.

(d) પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિનો ઉપયોગ નાની પેઢીઓને પરવડે નહિ.

(15) એક કંપની પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે અને તેની એક પેદાશના ઉત્પાદન માટે એકમદીઠ મજૂરીના પ્રમાણોની વિગત નીચે પ્રમાણે છે :

એકમદીઠ ૪ કલાક, કલાક દીઠ રૂ. ૧૨.૫૦

કોઈ એક મહિના દરમિયાન જ્યારે ૪,૩૯૦ એકમોનું ઉત્પાદન થયું, ત્યારે તેની પ્રત્યક્ષ મજૂરી પડતર ૧૮,૪૦૦ કલાકો માટે રૂ. ૨,૨૦,૮૦૦ થઈ હતી. ઉપરની વિગતો પરથી નક્કી કરો કે પ્રત્યક્ષ મજૂરી દર વિચલન કેટલું હશે ?

(a) રૂ. ૯,૨૦૦ (અનૂકૂળ) (b) રૂ. ૯,૨૦૦ (પ્રતિકૂળ)

(c) રૂ. ૧૦,૫૦૦ (અનુકૂળ) (d) રૂ. ૧૦,૫૦૦ (પ્રતિકૂળ)

Q.2 ગમે તે ચારના જવાબ આપો. **8**

(1) એક પ્રક્રિયામાં રૂ. ૨,૦૬,૪૦૦ ની કિંમતે ૧૨,૦૦૦ એકમો દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. સામાન્ય બગાડ ૧૦% છે. દરેક એકમની ભંગાર કિંમત રૂ. ૧૦ છે.

ખરેખર ઉત્પાદન ૧૦,૯૨૦ એકમો હોય તો અસામાન્ય વધારાની કિંમત કેટલી હશે?

(2) નીચેની વિગતો એક કૉન્ટ્રાક્ટરના ચોપડે કયાં અને કઈ રકમે બતાવશો?
તા. ૧-૧-૨૦૨૩ના રોજ રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ની કિંમતનું યંત્ર કરાર પર મોકલ્યું. તા. ૩૦ ૯- ૨૦૨૩ના રોજ કૉન્ટ્રાકટના ચોપડા બંધ થાય છે અને યંત્ર પર વાર્ષિક ૨૦% ઘસારો ગણવામા આવે છે.

(3) નીચે આપેલ માહિતી પરથી પેસેન્જર કિલોમીટર શોધો :

કિલોમીટર	૧૦	૧૫	૨૦	૨૫	૩૦
પેસેન્જર	૧૫,૦૦૦	૮,૫૦૦	૭,૦૦૦	૫,૦૦૦	૪,૦૦૦

(4) એક ઉત્પાદનમાં કાચો માલસામાન ચાર પ્રક્રિયાઓ, **I, II, III** અને **IV**માંથી પસાર થાય છે અને દરેક પ્રક્રિયાનો તૈયાર માલ બીજી તરતની પ્રક્રિયા માટે કાચો માલ બને છે. ચારેય પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ એકમોના અનુક્રમે ૨૫%, ૨૦%, ૨૦% અને ૧૬ ૨/૩% બગાડ થાય છે. જો ચોથી પ્રક્રિયામાં છેવટે ૧૦,૦૦૦ એકમો માલ તૈયાર થાય તો પ્રક્રિયા **I** ની શરૂઆતમાં જરૂરી કાચા માલનો જથ્થો કેટલો હશે **?**

(5) નીચેની વિગતો પરથી કુલ માસિક ટન કિલોમિટર શોધો :
ટાટા ટ્રક એક શહેરથી બીજા શહેર તરફ એક બાજુના ૬૯ કિ. મિ.ના અંતરે માલનું વહન કરે છે. જતા ફેરામાં પૂર્ણ ક્ષમતા સુધીનું નૂર મળે છે. (ટ્રકની ક્ષમતા ૧૦ ટન) અને વળતા ફેરામાં ક્ષમતાના ૫૦% જેટલું નૂર મળે છે. દરરોજની એક રાઉન્ડ ટ્રિપ શક્ય બને છે. ટ્રક મહિનામાં સરેરાશ ૨૫ દિવસ દોડે છે.

(6) એક કંપનીના માર્ચ, ૨૦૨૩ના ઉત્પાદન અંગે મજૂરી ખર્ચની વિગતો નીચે મુજબ છે :

કુલ પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૩. ૧,૯૫,૦૦૦
પ્રમાણ કલાકો	૫,૪૦૦
કલાક દીઠ મજૂરીનો પ્રમાણ દર	રૂ. ૩૩
ખરેખર કામના કલાકો	૫,૨૦

મજૂરી ખર્ચને લગતાં જરૂરી વિચલનો શોધો.

(7) રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦ના કરાર પૈકી ૮૦% કામ પૂરું થયેલ છે. તે બદલ રૂ. ૧૦,૫૦,૦૦૦નું પ્રમાણપત્ર મળ્યું છે. કરેલ કામનો કુલ ખર્ચ રૂ. ૮,૪૦,૦૦૦ થયો હોય તો બિનપ્રમાણિત કામની પડતર કિંમત તથા બિનપ્રમાણિત કામની રકમ શોધો.

(8) એક કારખાનામાં ચૂકવેલ મજૂરીની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે. તેના આધારે મજૂરી દર વિચલન શોધો.

પ્રકાર	પ્રમાણ	ખરેખર
કુશળ	૬૦૦ કલાક, કલાકદીઠ રૂ. ૨	૬૩૦ કલાક માટે રૂ. ૨.૨૦લેખે
અર્ધકુશળ	૬૦૦ કલાક, કલાક દીઠ રૂ. ૧.૫૦	૫૭૦ કલાક માટે રૂ. ૧.૪૦ લેખે

Q.3 એક કૉન્ટ્રાકટરે રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦ની કિંમતે એક કરાર લીધો, જેના પર તા. ૧-૪-૨૩ના રોજ કામ શરૂ કર્યું. તેનું હિસાબી વર્ષ ૩૧મી ડિસેમ્બરના રોજ પૂરું થાય છે. આ કરાર અંગેના ખર્ચા નીચે મુજબ છે. **13**

વિગત	રૂ.
(૧) માલસામાન ખર્ચ	૧૬,૨૦,૦૦૦
(૨) ચૂકવેલ મજૂરી	૪,૨૦,૦૦૦
(3) આડકતરા ખર્ચ	૬૦,૦૦૦
(૪) મોકલેલ યંત્રો (૧-૪-૨૦૨૩)	૬,૦૦,૦૦૦
(૫) મોકલેલ ખાસ મંત્રો (૧-૫-૨૦૨૩)	૬૦,૦૦૦

વધારાની માહિતીઃ

(1) મોકલેલ માલસામાનમાંથી રૂ. ૬૦,૦૦૦નો માલસામાન તુરત રૂ. ૩૦,૦૦૦માં વેચી દીધો.

(2) તા. ૩૧-૧૨-૨૦૨૩ના રોજ બાકી ચૂકવવાની મજૂરી રૂ. ૬૦,૦૦૦ છે.

(3) મોકલેલ યંત્રો પૈકી રૂ. ૪૮,૦૦૦નાં યંત્રો તા. ૧-૭-૨૦૨૩ના રોજ બીજા કરાર પર મોકલ્યા હતા, જ્યારે રૂ. ૫૪,૦૦૦ની કિંમતનાં યંત્રો તા. ૧-૯-૨૦૨૩ના રોજ આગથી નાશ પામ્યા હતાં, જે પૈકી વીમા કંપનીએ રૂ. ૩૬,૦૦૦નો દાવો મંજૂર રાખ્યો છે. આ ઉપરાંત તા. ૧-૧૦- ૨૩ના રોજ રૂ. ૧૮,૦૦૦નું યંત્ર રૂ. ૧૬,૮૦૦ની કિંમતે વેચી દીધેલ છે.

(4) મોકલેલ ખાસ યંત્ર તા. ૧-૯-૨૦૨૩ના રોજ રૂ. ૩૬,૦૦૦ની કિંમતે વેચી દીધેલ છે.

(5) યંત્ર પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે ઘસારો ગણવાનો છે.

(6) વર્ષને અંતે પ્રમાણિત કામ રૂ. ૧૮,૦૦,૦૦૦ હતું. જ્યારે હાથ પર માલસામાન રૂ. ૬૦,૦૦૦નો હતો અને કરાર આપનાર પાસેથી પ્રમાણિત કામના ૮૦% રકમ રોકડ સ્વરૂપે પ્રાપ્ત થાય છે. ઉપરની માહિતી પરથી કરાર ખાતું તૈયાર કરો તથા વૈજ્ઞાનિક ધોરણે નફો ગણો.

અથવા

એક વસ્તુ A, B અને C પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. દરેક પ્રક્રિયાનો સામાન્ય બગાડ નીચે મુજબ છે. 13

પ્રક્રિયા A 3%

પ્રક્રિયા B ૫%

પ્રક્રિયા C ૮%

પ્રક્રિયા A નો બગાડ એકમદીઠ રૂ. ૧.૦૦, Bનો બગાડ એકમદીઠ રૂ. ૨ અને C નો બગાડ એકમદીઠ રૂ. ૪ પ્રમાણે ઊપજે છે.

પ્રક્રિયા A માં ૧૦,૦૦૦ એકમો એકમદીઠ રૂ. ૪ પ્રમાણે દાખલ કરવામાં આવ્યા. અન્ય ખર્ચાઓ નીચે
મુજબ છે.

વિગત	પ્રક્રિયા A	પ્રક્રિયા B	પ્રક્રિયા C
કાચો માલ	રૂ. ૪,૦૦૦	રૂ. ૬,૦૦૦	રૂ. ૨,૦૦૦
મજૂરી	રૂ. ૨૦,૦૦૦	રૂ. ૩૨,૦૦૦	રૂ. ૨૬,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૪,૨૦૦	રૂ. ૪,૭૫૦	રૂ. ૮,૦૩૬
ખરેખર ઉત્પાદન	૯,૫૦૦ એકમો	૯,૧૦૦ એકમો	૮,૧૦૦ એકમો

તૈયાર કરો.

(1) પ્રક્રિયા ખાતાંઓ

(2) અસામાન્ય બગાડ ખાતું

(3) અસામાન્ય વધારાનું ખાતું

એવું અનુમાન કરો કે શરૂઆતનો તેમજ આખરનો સ્ટૉક નથી.

Q.4 (**a**) કેયુર ટ્રાવેલ્સ પાસે એક લકઝરી બસ છે. બસની પડતર કિંમત રૂ. ૪૦,૦૦,૦૦૦ છે. તેનું ઉપયોગી આયુષ્ય ૫,૦૦,૦૦૦ કિ.મી. છે. એપ્રિલ માસ દરમિયાન આ બસે ૨૦ દિવસ માટે દરરોજ ૧૦ રાઉન્ડ ટ્રિપ કરી છે અને ૫ દિવસ માટે દરરોજ ૮ રાઉન્ડ ટ્રિપ કરી છે. સમારકામ ખર્ચ ઘસારાના ૫૦% અંદાજવામાં આવે છે. આ સમયની અન્ય વિગતો નીચે મુજબ છે. **8**

પેસેન્જર ની વિગત		ખર્ચની વિગત માસિક	
કિલોમીટર	પેસેન્જરો	ખર્ચા	રકમ રૂ
૧૦	૨૦,૦૦૦	સી.એન.જી. ગૅસ	૬,૦૦,૦૦૦
૧૫	૪૦,૦૦૦	ઑઇલ ગ્રીસ	૪,૦૦,૦૦૦
૨૦	૫૦,૦૦૦	બસનો વીમો	૩,૦૦,૦૦૦
૨૫	૬૦,૦૦૦	ટાયરટ્યૂબ	૧૦,૦૦,૦૦૦
૩૦	૭૦,૦૦૦	ડ્રાઇવરનો પગાર	૪૦,૦૦૦
		રોડ ટેક્ષ	૧,૦૦,૦૦૦

જો ચોખ્ખી આવકના ૨૫% લેખે નફો મેળવવો હોય તો પેસેન્જર કિ.મી. દીઠ પડતર અને ભાડાની ગણતરીનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

(a) અવિકા લિમિટેડના ઉત્પાદન પ્રમાણ અંગેની માહિતી નીચે મુજબ છે : **8**

પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી:	રૂ.
P ના ૨ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૪ લેખે	૮.૦૦
Q ના ૩ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૩ લેખે	૯૦૦૦
R ના ૧૫ એકમો, એકમદીઠ રૂ. ૧ લેખે	૧૫.૦૦
	૩૨.૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી : ૩ કલાકો, કલાકદીઠ રૂ. ૮ લેખે	૨૪.૦૦
કુલ પ્રમાણ પડતર	૫૬.૦૦

કંપની વર્ષ દરમિયાન ૬,૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રીની પડતર નીચે મુજબ છે :

P ના ૧૨,૫૦૦ એકમો, રૂ. ૫૫,૦૦૦
Q ના ૧૮,૦૦૦ એકમો, રૂ. ૫૦,૪૦૦
R ના ૮૮,૫૦૦ એકમો, રૂ. ૧,૦૬,૨૦૦

કંપની વર્ષ દરમિયાન ૧૭,૫૦૦ પ્રત્યક્ષ મજૂરી કલાકો કામ કરે છે. આ માટે કંપની ૨,૫૦૦ કલાકો માટે કલાકદીઠ રૂ. ૧૨ લેખે ચૂકવે છે, જ્યારે બાકીના સમયની મજૂરી કલાકદીઠ રૂ ૧૩ લેખે ચૂકવે છે. ગણતરી કરો.

(૧) માલસામગ્રી ખર્ચ વિચલન (૨) માલસામગ્રી ભાવ વિચલન
(૩) માલસામગ્રી વપરાશ વિચલન (૪) મજૂરી ખર્ચ વિચલ
(૫) મજૂરી દર વિચલન (૬) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન,

(b) **ટૂંકનોધ લખો. (ગમે તે બે)** **6**

(1) પડતર-વત્તા કરાર
(2) સેવા પડતર પત્રકનો નમુનો આપો.
(3) સંયુક્ત પેદાશ અને ઉપપેદાશ
(4) પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિની મર્યાદા.

*****END****

2308000104051002
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
ADVANCED ACCOUNTING AND AUDITING PAPER - IV

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks:** 50**]**

Instructions: **1. Fill up strictly the following details on your answer book** a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)** b. Name of the Subject : **ADVANCED ACCOUNTING AND AUDITING PAPER - IV** c. Subject Code No : **2308000104051002** 2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary. 3. Figures to the right indicate full marks of the question. 4. All questions are compulsory. 5. necessary calculation are the part of an answer	Seat No: Student's Signature

English version [Max.Marks.50]

Q.1 Answer the following questions. **15**

(1) If under the scheme of Capital Reduction, out of the preference dividend in arrears of Rs. 50,000 (which was not declared and not paid), Rs 20,000 is waived by preference shareholders then- .

a) Rs. 30,000 would be credited to Reduction Account
b) Rs. 20,000 would be credited to Reduction Account
c) Rs. 30,000 would be debited to Reduction Account
d) No entry will be made

(2) Bonus share cannot be issued in which source -----------

(3) When preference shares are redeemed at a premium amount, provision for premium amount is made from ----------

(4) 50,000 Equity Shares of Rs. 10 each, Rs. 8 paid up on which 15% is the interim dividend declared, then the amount of dividend will be -------

(5) Unpaid Dividend is shown in the balanced sheet under the head of

(6) Pankita Co. Ltd. market value of Building is Rs. 3,50,000, which is 25% more to its book value, so under capital reduction scheme -------

(7) Company can issue bonus shares out of sources of -------

a) Reserve Capital
b) Capital Redemption Reserve
c) Profit created by revaluation of fixed assets
d) Development Rebate Reserve

(8) If 12% HDFC loan is Rs. 5, 00,000 in trial balanced and interest paid is Rs. 30,000, then the amount of interest in the profit and loss account will be Rs.--------credit.

(9) CDT calculated on -----------

(10) After the completion of the scheme of capital reduction, any credit balance of General Reserve Account is transferred to ----------Account.

(11) Total Capital Reduction Fund is Rs. 25, 00,000, total application of Capital Reduction Fund is Rs. 24, 50,000. So, closing balance of capital reduction fund will be-

a) Debited to Goodwill Rs. 50,000
b) Credited to Goodwill Rs. 50,000
c) Debited to Capital Reserve Rs. 50,000
d) Credit to Capital Reserve Rs. 50,000

(12) While applying scheme of reduction of capital, if there is decrease on asset side in the Balance Sheet --------

a) Credit to Capital Reduction Fund account
b) Credit to Profit & Loss Account
c) Debited to Capital Reduction Fund Account
d) Debited to Profit & Loss Account

(13) Which of the following balances cannot be used for redemption of Redeemable Preference?

a) Credit balance of Profit & Loss Account
b) Employee Provident Fund
c) General Reserve
d) Dividend Equalisation Fund

(14) The new shares can be offered to any person, if they are issued under provisions of------- act.

a) Company Act b) RBI Act

c) MRTP Act	d) Banking Regulation Act

(15) Jaya Ltd. issued 1200 Equity Shares of Rs. 50 at a premium of 10%. In order to redeem 1000 Redeemable Preference Shares of Rs. 100 each at premium of 10% the amount to be transferred to Capital Reserve Account will be -----------

Q.2 Answer the following. (Any Four) **8**

(1) The following items appeared in the trial balance on 31-3-2023:

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Provision for Income Tax	-	2,25,000
Advanced Payment of Income Tax (1-4-22)	2,16,000	-
Advanced Payment of Income Tax (Paid during the year) (2022-23)	2,30,000	

Assessment for the year 2021-22 has been completed during the year 2022-23 and tax liability is determined at Rs. 2, 34,000. Provision for the income tax is to be made at Rs. 2, 70,000 for the year 2022-23.

How would you show the above information in Company's Fina Accounts?

(2) The following is the information of a company:

(1) 12% Redeemable Preference Share Capital of Rs. 5, 00,000.
(2) Divisible Profit Rs. 2,99,600
(3) Securities Premium Rs. 20,000

Company decided to redeem the preference share at 10% premium. For the purpose of redemption necessary equity share of Rs. 10 each were issued at discount of 4%.

Write journal entry for the new issue of equity share.

(3) How will you disclose the following items while preparing the balance sheet of a company as per Schedules -III of the companies Act 2013?

(1) Debenture Discount	(2) Bills Receivable
(3) Custom Deposit	(4) Proposed Dividend

(4) The directors agree to accept 60% by equity shares, 20% by cash and balance waived by them for their dues with the company for Rs. 6250. Pass journal entry for Capital Reduction.

(5) Avdhut Co. Ltd. Declared bonus to convert its partly paid shares into fully paid shares. The Balances on 31-3-23 are as under:

	Rs.
Equity share capital (each share of Rs. 100, paid Up to the extent of Rs. 75)	1,50,000
General Reserve	62,500
Securities Premium	37,500

Write necessary journal entries in the books of Avdhu company regarding bonus shares.

(6) Calculated the amount to be transferred to Capital Redemption Reserve Account in each of the following cases:

Redeemable Pref. Shares	Fresh issue of Shares
1) Rs. 10,00,000 to be redeemed at par 2) Rs. 10,00,000 at a premium of 10 % 3) Rs. 10,00,000 redeemable at par 4) Rs. 5,00,000 redeemable at premium of 5%	1) Rs. 6,00,000 at par 2) Rs. 10,00,000 at par 3) Rs. 2,00,000 at a premium of 10% 4) Rs. 2,50,000 at a premium of 10%

(7) Give the four particulars shows under the head "Contingent Liability and Commitment" in the Annual Accounts of the company.

(8) State of Sources of Bonus Share.

Q.3 Balance Sheet of Jay Ltd. As on 31-3-2023 as under: **13**

Particulars	Notes	Rs.
(I) EQUITY AND LIABILITIES:		
(1) Shareholders Funds:		
(a) Share Capital: 5000 Equity Shares of		
Rs. 100 each		5,00,000
10% Cum Preference Shares of Rs. 10 each		3,00,000
b) Reserve and Surplus:		
Workers Accident Comp. Fund		20,000
(2) Non-Current Liabilities:		
(a) Long Term Borrowings		
12% Debentures		1,00,000
(3) Current Liabilities:		
(a) Trade Payables: Creditors		1,80,000
(b) Other Current Liabilities:		
Outstanding Deb. Interest		6000
Total		11,06,000
(II) ASSETS:		
(1) Non- Current Assets :		
(a) Fixed Assets:		
(1) Tangible Assets:		
Freehold Property		1,50,000
Leasehold Property		1,20,000
Plant & Machinery		3,50,000
(2) Intangible Assets: Goodwill		90,000
(b) Non-Current Investments		80,000
(c) Other Non-Current Assets:		
Preliminary Expenses		20,000
Profit & Loss A/c (Dr.)		1,00,000
(2) Current Assets:		
(a) Inventories: Stock		1,10,000
(b) Trade Receivables: Debtors		50,000
(c) Cash and Cash Equivalents: Cash balance		36,000
Total		11,06,000

Contingent Liability:

(1) Preference dividend in arrears for 2 years.
(2) Workers accident claim of Rs. 5000.

The following scheme of Capital Reduction was duty sanctioned by the tribunal:

1) Each equity share shall be sub-divided into ten dully equity shares of Rs. 10 each.
2) After sub-division equity shares are to be reduced to Rs. 6 each.
3) 10% Cum. Preference shares to be reduced by Rs. 3 per share.
4) Preference shareholders have agreed to waive 60% of preference dividend in arrears and accept cash for balance..
5) Debenture holders agreed to waive accrued and due interest and to take over free hold property of the book value of Rs. 40,000 at an agreed price of Rs60,000 in satisfaction of part of their claim.
6) The remaining freehold properties were valued at 1, 30,000.
7) Investment are sold for Rs. 90,000.
8) The creditors of Rs. 1, 00,000 accept settlement of their amount as to 90% there of by allotment of equity shares (of Rs. 6 each) as to 5% in cash and the balance being waived.
9) Workers accident claim is Accepted and paid.
10) The company recovered as damages a sum of Rs. 20,000 from third party and it was decided to utilise this sum to write off the capital loss.
11) The credit balance not being the outside liability is to be utilised.
12) Write off Rs. 20,000 from leasehold property.
13) The remaining amount is to be utilised in writing down plant and machinery.

Pass necessary journal entries in the books of company and prepare Balance Sheet after reduction.

OR

The Trial Balance of Harshidhdhi Ltd. as on 31-3-2023 is as follows:

Debits	Rs.	Credits	Rs.
Land and Building	9,00,000	Equity Share Capital	12,75,000
Plant and Machinery	7,50,000	Share Forfeiture	
Furniture	1,50,000	Account	7500
Purchase	6,75,000	Security Premium	13,500
Cash and Bank	36,000	Capital Reserve	41,250

Long term Investments	3750	General Reserve	90,000
Bad Debt	11,250	Provident Fund	52,500
Contribution to Provident Fund	4500	10% Debentures	1,50,000
		Sales	13,87,500
Office Expenses	60,000		
Salary	45,000	Creditors	2,25,000
Audit fee	18,750	Bills Payable	15,000
Directors fee	1,12,500	Profit and Loss A/c	60,000
Interest on Debentures	7500	Public Deposit	45,000
Preliminary Expenses	11,250	Sundry Income	6750
		Bad Debt Reserve	6000
Advertisement Expenses	12,000		
Income tax paid in Advance	37,500		
Debtors	3,75,000		
Bills Receivable	22,500		
Stock (1-4-22)	37,500		
Patent	1,05,000		
	33,75,000		33,75,000

After considering the following information, prepare Final Accounts as per Schedule- III of the Company Act, 2013:

(1) The closing stock on 31-3-23 was Rs. 56,250, out of which stock costing Rs. 12,500 is having market value of Rs. 16,250. Stock costing Rs. 5000 is having market value of Rs. 2500, remaining stock requires repairing expenses of Rs. 5000.
(2) Make provision for Taxation at Rs. 1, 05,000.
(3) Provide 10% bad debts and 5% bad debts reserve on debtors.
(4) Provide depreciation at 10% on Land and Building and 5% on other Tangible Fixed assets.
(5) Write off preliminary expenses.
(6) Rs. 12,500 is required to be transferred to General Reserve from the current year's profit.

Q.4 (A) Following is the Balance Sheet of Jiyansh Ltd. as on 31-3-2023: **8**

Particulars	Notes	Rs.
(I) EQUITY AND LIABILITIES:		
(1) Shareholders Funds:		
(a) Share Capital:		
39000Equity Shares of Rs. 10 each fully paid up		3,90,000
16000 10% Redeemable Preference Shares of Rs. 10 each paid up		1,60,000
(b) Reserves and Surplus:		
Profit & Loss A/c		3,70,000
(2) Current Liabilities:		
(a) Trade Payables: Creditors		50,000
(b) Short Term Provisions: Provident Fund		42,000
Total		10,12,000
(II) ASSETS:		
(1) Non-Current Assets:		
(a) Fixed Assets		6,90,000
(2) Current Assets:		3,22,000
Total		10,12,000

On 1st April, 2023, Redeemable Pref. Shares are to be redeemed at a premium of 20%. The details of preference shareholders for 1200 preference shares are not traceable. The remaining pref. shareholders have been paid.

To redeemed preference shares, the necessary amount is to be taken from Profit & Loss A/c to Capital Redemption Reserve. One equity share as a bonus share for three equity shares is to be given from Capital Redemption Reserve.

Pass Journal Entries in the books of the company and prepare New Balance Sheet.

OR

(A) Shiv Ltd. had following balances on 31-3-2023:

	Rs.
5000 equity shares Rs. 10 each fully paid	50,000
2500, 7% Red. Pref. share Rs. 10 each Rs. 8 paid up	20,000
Profit and Loss Account (credit)	37,500
6% Debentures	12,500
Plant- Machinery	45,000
Investments	15,000

Additional Information:

(1) The investments were sold for Rs. 18,750.
(2) The debenture were redeemed at a premium of 5%.
(3) Plant and Machinery had been revalued at Rs. 62,500.
(4) Out of Capital Reduction Reserve, one share being issued as bonus for every four shares held.
(5) The redeemable preference shares were redeemed at a premium of 10%. Pass Journal Entries in the books of the company.

(B) Write the short notes on: (Any two) **6**

(1) Corporate Dividend Tax
(2) Provisions of Companies Act 2013 for Redemption of Redeemable Preference Shares (Section-55)
(3) Guideline of SEBI on Issue of Bonus Shares
(4) Methods of Capital Reduction

****

Gujrati version **[Max.marks.50]**

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. **15**

1. મૂડી ઘટાડાની યોજના હેઠળ રૂ. ૫૦,૦૦૦ નું બાકી પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ(જે હજુ જાહેર થયું નથી અને ચુકવ્યું નથી) પૈકી રૂ. ૨૦,૦૦૦ નું પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ શેરહોલ્ડરોએ જતું કર્યું તો-
   અ) રૂ. ૩૦,૦૦૦ મૂડી ઘટાડા ખાતે જમા થશે
   બ) રૂ. ૨૦,૦૦૦ મૂડી ઘટાડા ખાતે જમા થશે
   ક) રૂ. 30,000 મૂડી ઘટાડા ખાતે ઉધાર થશે
   ડ) કોઈ નોંધ થશે નહિ

2. કંપની બોનસ શેર ક્યાં સાધનોમાંથી બહાર પાડી શકતી નથી?
3. જયારે રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરો પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવે તો પ્રીમિયમની રકમની જોગવાઇ ક્યા ખાતેથી થશે?
4. કંપની પાસે રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૫૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર છે, જેના પર શેરદીઠ રૂ. ૮ ભરપાઈ થયેલા છે. જો કંપની ૧૫% લેખે વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવે તો ડિવિડન્ડની રકમ રૂ. ______________ થશે.
5. નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ પાકા સરવૈયામાં ક્યા મથાળા હેઠળ દર્શાવાય છે?
6. પંકિતા કંપનીની મકાનની બજારકિંમત રૂ. ૩,૫૦,૦૦૦ છે. જે ચોપડે કિંમત કરતા ૨૫% વધારે છે. તેથી મૂડી ઘટાડા યોજના વખતે _________.
7. કંપની બોનસ શેર નીચેના સાધનોમાંથી બહાર પાડી શકશે-
   અ) અનામત મૂડી
   બ) મૂડી પરત અનામત
   ક) કાયમી મિલકતના પુન:મૂલ્યાંકનમાંથી ઉદ્ભભવેલ નફામાંથી
   ડ) વિકાસ વળતર અનામત

8. જો કા.સ માં ૧૨% ની HDFC લોન રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ ના હોય અને ચૂકવેલ વ્યાજ રૂ. 30,000 આપેલ હોય તો નફા નુકશાન ખાતામાં વ્યાજની રકમ __________ ઉધારાશે.
9. કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્ષ શેના પર ગણવામાં આવે છે?
10. મૂડી ઘટાડા કર્યા પછી જો પાકા સરવૈયામાં સામાન્ય અનામતની બાકી હોય તો તે ___________ ખાતે લઇ જવી જોઇએ.

11. મૂડી ઘટાડા ભંડોળની કુલ પ્રાપ્તિ રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦૦, મૂડી ઘટાડા ભંડોળનો કુલ ઉપયોગ રૂ. ૨૪,૫૦,૦૦૦, તેથી મૂડી ઘટાડા ભંડોળની આખરની બાકી –
   અ) રૂ. ૫૦,૦૦૦ પાઘડી ખાતે ઉધારવી
   બ) રૂ. ૫૦,૦૦૦ પાઘડી ખાતે જમા કરવી
   ક) રૂ. ૫૦,૦૦૦ મૂડી અનામત ખાતે ઉધારવી
   ડ) રૂ. ૫૦,૦૦૦ મૂડી અનામત ખાતે જમા કરવી

12. મૂડી ઘટાડાની યોજના વખતે મિલકત લેણા બાજુ ઘટાડો-
   અ) મૂડી ઘટાડા ભંડોળ ખાતે જમા થાય છે
   બ) નફા નુકશાન ખાતે જમા થાય છે
   ક) મૂડી ઘટાડા ભંડોળ ખાતે ઉધાર થાય છે
   ડ) નફા નુકશાન ખાતે ઉધાર થાય છે

13. રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા માટે નીચેનામાંથી કઈ બાકીનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી?
   અ) નફા નુકશાન ખાતાની જમા બાકી   બ) કર્મચારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ
   ક) સામાન્ય અનામત   ડ) ડિવિડન્ડ સમતુલા ફંડ

14. ____________ એકટમાં જણાવેલ શરતો મુજબ નવા શેરો ચાલુ શેરહોલ્ડરો સિવાય બીજા ગમે તેને ઓફર કરી શકાય.
   અ) કંપની એકટ   બ) RBI એક્
   ક) MRTP એકટ   ડ) બેન્કિંગ રેગ્યુલેશન એકટ

15. જયા લિ ના રૂ. ૧૦૦ નો એવા ૧૦૦૦ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ૧૦% પ્રીમિયમમાંથી પરત કરવા માટે રૂ. ૫૦ નો એક એવા ૧૨૦૦ ઇક્વિટી શેર ૧૦% પ્રીમિયમથી બહાર પાડ્યા. જેથી નફામાંથી મૂડી પરત અનામત ખાતે લઇ જવાની રકમ થશે

Q.2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) **8**

1. એક કંપનીની તા. ૩૧ મી માર્ચ ૨૦૨૩ ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે:

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
આવકવેરાની જોગવાઇ (૧-૪-૨૨)	-	૨,૨૫,૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (૧-૪-૨૨)	૨,૧૬,૦૦૦	-
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (૧-૪-૨૩)	૨,૩૦,૦૦૦	-

૨૦૨૨-૨૩ ના વર્ષ દરમિયાન ૨૦૨૧-૨૨ ના વર્ષની આકારણી પૂરી થઇ અને આવકવેરાની જવાબદારી રૂ. ૨,૩૪,૦૦૦ નક્કી થઇ. ૨૦૨૨-૨૩ ના વર્ષ માટે આવકવેરાની જોગવાઈ રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦ રાખવાની છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તમે કંપનીના વાર્ષિક હિસાબોમાં કેવી રીતે દર્શાવશો તે જણાવો.

2. એક કંપનીની માહિતી નીચે મુજબ છે:

૧) ૧૨% ની રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦
૨) વહેચણીપાત્ર નફો	રૂ. ૨,૯૯,૬૦૦
3) જામીનગીરી પ્રીમિયમ	રૂ. ૨૦,૦૦૦

કંપનીએ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી ૧૦% પ્રીમિયમે પરત કરવાનું નક્કી કર્યું. પરત કરવાના હેતુથી રૂ. ૧૦ નો એક એવા ઇકવીટી શેર ૪% વટાવે બહાર પાડ્યા. નવા શેર બહાર પાડવાની આમનોંધ લખો.

3. કંપનીધારો ૨૦૧૩ ના શીડ્યુલ્ડ - ૩ મુજબ પાકા સરવૈયા તૈયાર કરતી વખતે નીચેની વિગતો ક્યા મુખ્ય શીર્ષક અને પેટા શીર્ષક હેઠળ દર્શાવાય તે જણાવો.
   ૧. ડિબેન્ચર વટાવ ૨. લેણીકુંડી ૩. કસ્ટમ ડિપોઝીટ ૪. સૂચિત ડિવિડન્ડ

4. ડિરેકટરોએ તેમની લેણી રકમના ૬૦% રકમ ઇક્વિટી શેરોમાં, ૨૦% રકમ રોકડમાં સ્વીકારી અને બાકીની રૂ. ૬૨૫૦ ની રકમ તેઓએ જતી કરી છે. મૂડી ઘટાડા અંગે આમનોંધ લખો.

5. અવધૂત કંપની લિ. એ તેના અપૂર્ણ ભરપાઈ શેરને પૂરા ભરપાઈ કરવામાં બોનસ જાહેર કર્યું. તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે.

	રૂ.
ઇક્વિટી શેરમૂડી (રૂ. ૧૦૦ નો શેરદીઠ રૂ. ૭૫ ભરપાઈ)	૧,૫૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૬૨,૫૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૩૭,૫૦૦

અવધૂત કંપનીના ચોપડામાં બોનસ શેર અંગે જરૂરી આમનોંધ લખો.

6. નીચેના સંજોગોમાં 'મૂડી પરત અનામત ખાતે' કેટલી રકમ લઇ જવાશે તે જણાવો.

રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર	**નવા બહાર પાડવાના શેર**
૧. રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના મૂળકિંમતે પરત કરવાના	૧. નવા શેર રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦ ના બહાર પાડયા

૨. રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના ૧૦% પ્રીમિયમે પરત કરવાના	૨. નવા શેર રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના બહાર પાડયા
૩. રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના મૂળકિંમતે પરત કરવાના	૩. નવા શેર રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ ના ૧૦% પ્રીમિયમે બહાર પાડ્યા
૪. રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ ના ૫% પ્રીમિયમે પરત કરવાના	૪. નવા શેર રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦ ના ૧૦% પ્રીમિયમે બહાર પાડ્યા

7. કંપનીના વાર્ષિક હિસાબોમાં “સંભવિત જવાબદારીઓ અને કમીટમેન્ટ” ના શીર્ષક હેઠળ બતાવવામાં આવતી ચાર વિગતો આપો.
8. બોનસ શેરના પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો.

Q.3 જય લિ. નું તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: **13**

વિગત	**નોંધ**	**રકમ રૂ.**
I) ઇક્વિટી અને દેવા		
(૧) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો		
(અ) શેરમૂડી : ૫૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ.		૫,૦૦,૦૦૦
૧૦૦નો૧૦% ના ક્યું. પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો		૩,૦૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો: કામદાર અકસ્માત વળતર ફંડ		૨૦,૦૦૦
(૨) બિન ચાલુ દેવા		
(અ) લાંબા ગાળાના ઉછીના નાણા ૧૨% ના ડિબેન્ચર્સ		૧,૦૦,૦૦૦
(૩) ચાલુ દેવા:		
(અ) વેપારી દેવા: લેણદારો		૧,૮૦,૦૦૦
(બ) અન્ય ચાલુ દેવા ડિબેન્ચર પર બાકી વ્યાજ		૬૦૦૦
કુલ		૧૧,૦૬,૦૦૦
(II) મિલકતો		
(૧) બિનચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		
(૧) **દ્રશ્ય મિલકતો**		
ફ્રિહોલ્ડ મિલકતો		
પટે રાખેલ મિલકતો		૧,૫૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ યંત્રો		૧,૨૦,૦૦૦
		૩,૫૦,૦૦૦
(૨) **અદ્રશ્ય મિલકતો**: પાઘડી		૯૦,૦૦૦
(બ) બિનચાલુ રોકાણો		૮૦,૦૦૦
(ક) **અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો**		

પ્રાથમિક ખર્ચા		૨૦,૦૦૦
ન.નું ખાતું (ઉધાર)		૧,૦૦,૦૦૦
(૨) **ચાલુ મિલકતો**		
(અ) માલસામગ્રી: સ્ટોક		૧,૧૦,૦૦૦
(બ) વેપારી લેણા :દેવાદારો		૫૦,૦૦૦
(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ: રોકડ સિલક		૩૬,૦૦૦
કુલ		૧૧,૦૬,૦૦૦

સંભવિત દેવું:

1. ક્યું. પ્રેફરન્સ શેરનું ડિવિડન્ડ ચૂકવવાનું બાકી બે વર્ષનું.
2. કર્મચારી અકસ્માત વળતરનો દાવો રૂ. ૫૦૦૦

ટ્રીબ્યુનલે મંજુર કરેલ મૂડી ઘટાડાની યોજના નીચે મુજબ હતી:

1. દરેક ઇક્વિટી શેરનું રૂ. ૧૦ ના એક એવા પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલા શેરમાં વિભાજન કરવું.
2. વિભાજન બાદ ઇક્વિટી શેર, શેરદીઠ રૂ. ૬ સુધી ઘટાડવો.
3. ૧૦% ના કયું. પ્રેફરન્સ શેર, શેરદીઠ રૂ. ૩ થી ઘટાડવો.
4. બાકી પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડમાંથી પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોએ ૬૦% રકમ જતી કરી અને બાકીની રકમ રોકડમાં ચૂકવવી.
5. ડિબેન્ચર હોલ્ડરોએ ચઢેલ વ્યાજ પરનો હક્ક જતો કરવો અને ડિબેન્ચરની લેણી રકમની અંશતઃ ચુકવણી પેટે રૂ. ૬૦,૦૦૦ ની કિંમતે (ચોપડા કિંમતે રૂ. ૪૦,૦૦૦) ફ્રિહોલ્ડ મિલકતો લઇ લેવાનું સ્વીકાર્યું.
6. બાકીની ફ્રિહોલ્ડ મિલકતોની કિંમત રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦ આંકવામાં આવી.
7. રોકાણો રૂ. ૯૦,૦૦૦ માં વેચવામાં આવ્યા.
8. રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ના લેણદારોએ ૯૦% રકમ ઇક્વિટી શેરોમાં (દરેક રૂ. ૬ નો), ૫% રકમ રોકડમાં સ્વીકારી અને બાકી રકમ જતી કરી.
9. કામદારનો અકસ્માતનો દાવો સ્વીકારી લેવામાં આવ્યો અને ચૂકવી આપવામાં આવ્યો.
10. કંપનીએ નુકશાનીના દાવા પેટે ત્રીજા પક્ષ પાસેથી રૂ. ૨૦,૦૦૦ વસૂલ કર્યાં જેનો ઉપયોગ મૂડી ખોટ લખી વાળવા માટે કરવો.
11. જે દેવું નથી તેવી જમા બાકીનો ઉપયોગ મૂડી ઘટાડામાં કરવો.
12. પટે રાખેલ મિલકતમાંથી રૂ. ૨૦,૦૦૦ માંડી વાળો.
13. બાકી રહેલી રકમનો ઉપયોગ પ્લાન્ટ અને યંત્રોની કિંમત માંડી વાળવામાં કરવો.

ઉપરની માહિતી પરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને મૂડી ઘટાડા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજનું હરસિધ્ધિ કંપનીનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમાબાકી	રૂ.
જમીન અને મકાન	૯,૦૦,૦૦૦	ઇક્વિટી શેરમૂડી	૧૨,૭૫,૦૦૦
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	૭,૫૦,૦૦૦	શેર જપ્તી ખાતું	૭૫૦૦
ફર્નિચર	૧,૫૦,૦૦૦	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૩,૫૦૦
ખરીદી	૬,૭૫,૦૦૦	મૂડી અનામત	૪૧,૨૫૦
રોકડ અને બેંક	૩૬,૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૯૦,૦૦૦
લાંબાગાળાના રોકાણો	૩૭૫૦	પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૫૨,૫૦૦
ઘાલખાધ	૧૧,૨૫૦	10 % ડિબેન્ચર	૧,૫૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	૪૫૦૦	વેચાણ	૧૩,૮૭,૫૦૦
ઓફીસ ખર્ચા	૬૦,૦૦૦	લેણદારો	૨,૨૫,૦૦૦
પગાર	૪૫,૦૦૦	દેવીહૂંડી	૧૫,૦૦૦
ઓડીટ ફી	૧૮,૭૫૦	નફા નુકસાનનું પત્રક	૬૦,૦૦૦
ડિરેક્ટર ફી	૧,૧૨,૫૦૦	(1-૪-૨૨)	
ડિબેન્ચર પર વ્યાજ	૭૫૦૦	જાહેર થાપણો	૪૫,૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૧,૨૫૦	પરચુરણ આવક	૬૭૪૦
જાહેરાત ખર્ચા	૧૨,૦૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૬૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ	૩૭,૫૦૦		
આવકવેરો	૩૭,૦૦૦૦		
દેવાદારો	૨૨,૫૦૦		
લેણીકુંડી	૩૭,૫૦૦		
સ્ટોક(૧-૪-૨૨)	૧,૦૫,૦૦૦		
પેટન્ટ			
	૩૩,૭૫,૦૦		**૩૩,૭૫,૦૦**

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઇને કંપનીધારા,૨૦૧૩ ના પરિશિષ્ટ ૩ મુજબના વાર્ષિકહિસાબો તૈયાર કરો.

1. તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજનો આખર સ્ટોક રૂ. ૫૬,૨૫૦ નો હતો. જેમાંથી રૂ. ૧૨,૫૦૦ ની કિંમતના સ્ટોકનું બજારમૂલ્ય રૂ. ૧૬,૨૫૦ છે. રૂ. ૫૦૦૦ ના સ્ટોકનું બજારમૂલ્ય રૂ. ૨૫૦૦ છે. બાકીના સ્ટોકમાં રૂ. ૫૦૦૦ મરામત ખર્ચની જરૂરી છે.

2. કરવેરાની જોગવાઈ રૂ. ૧,૦૫,૦૦૦ રાખવાની છે.
3. દેવાદારો પર ૧૦% લેખે ઘાલખાધ અને ૫% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.
4. જમીન-મકાન ઉપર ૧૦% ના દરે અને અન્ય દ્રશ્ય મિલકતો ઉપર ૫% દરે ઘસારાની જોગવાઈ કરવાની છે.
5. પ્રાથમિક ખર્ચા માંડી વાળો.
6. ચાલુ વર્ષના નફામાંથી રૂ. ૧૨,૫૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતે લઇ જવાની છે.

Q.4 (અ) તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ ના રોજનું જીયાંશ લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. **8**

વિગત	નોંધ	રકમ રૂ.
(I) ઇક્વિટી અને દેવા		
(૧) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો		
(અ) શેરમૂડી :		
૩૯,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો પૂરા ભરપાઈ		૩,૯૦,૦૦૦
૧૦%ના ૧૬,૦૦૦ રૈ િડી. પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો		૧,૬૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો: નફા નુકશાન ખાતું		૩,૭૦,૦૦૦
(૩) ચાલુ દેવા:		
(અ) વેપારી દેવા: લેણદારો		૫૦,૦૦૦
(બ) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈઓ : પ્રોવિડન્ટ ફંડ		૪૨,૦૦૦
કુલ		૧૦,૧૨,૦૦૦
(II) મિલકતો		
(૧) બિનચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		૬,૯૦,૦૦૦
(૨) ચાલુ મિલકતો		૩,૨૨,૦૦૦
કુલ		૧૦,૧૨,૦૦૦

૧ એપ્રિલ, ૨૦૨૩ ના રોજ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ૨૦% પ્રીમિયમથી પરત કરવાના છે. ૧૨૦૦ પ્રેફ. શેરો માટે પ્રેફ. શેરહોલ્ડરોનો પત્તો મળ્યો નહિ, તેથી તેમને નાણા ચૂકવી શકાયા નહિ. બાકીના પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડર્સને નાણા ચૂકવી દેવામાં આવ્યા.

રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરની રકમ પરત કરવા જરૂરી રકમ નફા નુકશાન ખાતેથી મૂડી પરત અનામત ખાતે લઇ જવાની છે. મૂડી પરત અનામતની રકમમાંથી દર ત્રણ ઇક્વિટી શેરદીઠ એક ઇક્વિટી શેર બોનસ તરીકે આપવાનો છે.

ઉપરના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડે આમનોંધ લખી તેની અસરો આપ્યા બાદનું નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

(અ) શિવ લિ. ની તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે:

	₹
૫૦૦૦ ઇક્વિટી શેરો દરેક રૂ.૧૦ નો પૂર્ણ ભરપાઇ	૫૦,૦૦૦
૨૫૦૦ ૭% ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો રૂ. ૮ ભરપાઈ	૨૦,૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતું (જમાબાકી)	૩૭,૫૦૦
6% ના ડિબેન્ચર્સ	૧૨,૫૦૦
પ્લાન્ટ મશીનરી	૪૫,૦૦૦
રોકાણો	૧૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

1. રોકાણો રૂ. ૧૮,૭૫૦ માં વેચવામાં આવ્યા.
2. ડિબેન્ચર ૫% પ્રીમિયમે પરત કર્યા.
3. પ્લાન્ટ-મશીનરીનું મૂલ્યાંકન રૂ. ૬૨ ,૫૦૦ કરવામાં આવ્યું.
4. મૂડી પરત અનામતમાંથી દરેક ૪ શેરદીઠ ૧ શેર બોનસ આપવામાં આવ્યો.
5. રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરો ૧૦% પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવ્યા. કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) **6**

1. કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્ષ
2. રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરના નાણા પરત કરવા અંગે કંપનીધારા ૨૦૧૩ ની કલમ -૫૫ મુજબ જોગવાઈઓ
3. બોનસ શેર અંગે SEBI ના માર્ગદર્શક સૂચનો
4. મૂડી ઘટાડાની પધ્ધતિઓ

*****END****

2308000104051003/2008000104060002/2008000104050021
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
BANKING - III BANKING LAW AND PRACTICE

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks:50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
   a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
   b. Name of the Subject : **BANKING - III BANKING LAW AND PRACTICE**
   c. Subject Code No : 2308000104051003/2008000104060002/2008000104050021
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English version **[Max. Marks:50]**

Q.1 Answer the following Multiple Choice Questions: **15**

(1) Wrongful dishonour of cheque means
   A. No deposit balance
   B. Not signed
   C. There is garnishee order
   D. The banker is careless

(2) After the death of the customer, the banker pays the balance of his account to whom?
   A. Legal hairs
   B. Mother
   C. Father
   D. Eldest member of the family

(3) As a bank manager, what do you think should be done with a post dated cheque ?
   A. Make payment
   B Make payment with the customer's approval
   C. Return the cheque
   D. File a case against the customer

(4) When a customer is declared insolvent the balance in his account his paid to_____.

A. Hairs
B. Eldest person in the family
C. Government
D. Legal receiver

(5) When the collecting banker pays the amount of the cheque to the customer before clearing of cheque, it is called_______

A. Agent of the customer
B. Ancillary service of the bank
C. Holder for value
D. None of these

(6) The situation of the paying bank compare to the collecting bank is______.

A. Safer
B. Difficult
C. Reliable
D. Insecure

(7) When the bank receives a cheque for payment from another customer of. the same bank then the banker has to perform is a ___________

A. Collecting Bank
B. Paying Bank
C. Collecting banker and Paying banker of the same bank
D. Collecting and Paying banker of different Bank

(8) In cashcredit facility interest is calculated on which balance?

A. End of the day
B. End of the month
C. End of the 6 months
D. End of the year

(9) What is a participatory loan?

A. Get a loan with two or more customers
B. Get a loan on more than one security
C. More than one bank together offers loan
D. When partners get a loan

(10) On what basis is the credit of the borrower determined?

A. Character
B. Capacity
C. Capital
D. All of these

(11) The following is usually the best way to get a loan by placing a burden on movable property.

A. Pledge
B. Hypothecation
C. Mortgage
D. Lien

(12) Under hypothecation possession of the goods remains______

A. Banker
B. Borrower
C. Negotiator
D. Broker

(13) CASA full form ________

A. Cash Account, Savings Account
B. Credit Account, Savings Account
C. Current Account, Savings Account
D. Cash Account, Secured Account

(14) CASA Ratio (%) = ___________

A. $\frac{\text{Total deposits}}{\text{CASA deposits}}$

B. $\frac{\text{CASA થાપણો}}{\text{Current deposits + savings deposits}}$

C. $\frac{\text{CASA deposits}}{\text{Total deposites}}$

D. $\frac{\text{Current deposits + savings deposits}}{\text{CASA deposits}}$

(15) Banks offer ________types of savings accounts to assist their customers.

A. Salary account
B. Kids savings account
C. Senior citizens account
D. All of these

Q.2 Answers in short: (any four). **8**

1. What is payment in-due-course.
2. Under which circumstances the banker can not recover money paid by mistake?
3. What is collection of cheque?
4. How does a bank determine the creditworthiness of a customers account when landing?
5. What is unsecured loans?
6. Explain the meaning of special lien.
7. What is hypothecation?
8. State the four advantages of savings account in casa deposits.

Q.3 Under which circumstances the bank must refuse payment of cheque? **13**

OR

Explain the main objects of bank landing and discuss the general principles of sound lending. **13**

Q.4 (A) Write short note: (any two). **8**

1. Countermanding a payment of cheque.
2. Conditions of statutory protection of the collecting bank.
3. Precautions of hypothecation
4. Services offered by banks for CASA account holders

(B)Write short note: (any two). **6**

1. Circumstances under which mistakely paid money can be recovered
2. Features of cash credit system
3. Difference between Lien and Pledge
4. Benefits to banks by CASA

*****

Q.1 નીચેના બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **15**

(1) ચેકનો આયોગ્ય નકાર એટલે_____

A. જમા સિલક ન હોય B. સહી ન હોય
C. ટાંચનો હુકમ હોય D. બેન્કર બેદરકાર હોય

(2) ગ્રાહકના અવસાન પછી બેન્કર તેના ખાતાની બાકીની રકમ કોને ચુકવે છે?

A. કાયદેસરના વારસદારને B. તેની માતાને
C. તેના પિતાને D. ઘરના વડીલને

(3) બેંકના મેનેજર તરીકે તમે ભવિષ્યની તારીખના ચેકનું શું કરશો?

A. નાણાં ચૂકવીશ
B. ગ્રાહકની મંજૂરીથી ચેકના નાણાં ચૂકવીશ
C. ચેક પરત કરીશ
D. ગ્રાહક પર કેસ કરીશ

(4) ગ્રાહક નાદાર જાહેર થતા તેના ખાતાની રકમ બેંક કોને ચૂકવે છે?

A. વારસદારને
B. ઘરના વડીલને
C. સરકારને
D. કાયદેસરના રીસીવરને

(5) બેન્કર દ્વારા ચેકની વસુલાત થાય તે પહેલા નાણાંની ચુકવણી કરવામાં આવે તો તેને_____ કહેવાય.

A. એજન્ટ તરીકેની વસુલાત
B. બેંકની આનુષાંગિક સેવા
C. અવેજ આપ્યા બદલના માલિક તરીકે વસુલાત
D. એક પણ નહીં

(6) નાણા ચૂકવી આપનાર બેન્કરની પરિસ્થિતિ નાણાં વસુલાત કરનાર બેન્કર કરતાં વધુ_______ બને છે.

A. સલામત B. મુશ્કેલ
C. વિશ્વસનીય D. અસલામત

(7) જ્યારે બેન્કર તે જ બેંકના અન્ય ગ્રાહકે લખેલો ચેક વસૂલાત માટે સ્વીકારે ત્યારે તે______ બને છે.

A. વસુલાત કરનાર બેન્ક તરીકે

B. ચૂકવનાર બેન્ક તરીક

C. વસુલાત અને ચૂકવનાર એક જ બેન્ક તરીકે

D. વસુલાત અને ચૂકવનાર જુદી-જુદી બેન્ક તરીકે

(8) કેશક્રેડિટની સગવડમાં વ્યાજ કઈ બાકી પર ગણાય છે?

A.દિવસના અંતની
B. મહિનાના અંતની
C. છ મહિનાના અંતની
D. વર્ષના અંતની

(9) સંયુક્ત લોન એટલે શું?

A. બે કે તેથી વધુ ગ્રાહકો સાથે લોન મેળવે

B. એક કરતાં વધારે જામીનગીરી પર લોન મેળવે

C. એક કરતાં વધુ બેંકો સાથે મળીને લોન આપે

D. ભાગીદારો લોન મેળવે ત્યારે

(10) લોન લેનાર વ્યક્તિની શાખનો આધાર શાના આધારે નક્કી થાય છે?

A. ચારિત્ર્ય
B. શક્તિ
C. મૂડી
D. આપેલ તમામ

(11) સામાન્ય રીતે જંગમ મિલકત પર બોજો ઉભો કરીને ધિરાણ મેળવવાની સૌથી ઉત્તમ વ્યવસ્થા એટલે______.

A. પ્લેજ
B. હાઇપોથીકેશન
C. મોર્ગેજ
D.લિયન

(12) હાઇપોથીકેશનમાં માલસામાનનો કબજો _____પાસે રહે છે.

A. બેન્કર
B. નાણા લેનાર
C. વાટાઘાટ કરનાર
D. દલાલ

(13) CASA નું પૂર્ણ સ્વરૂપ ______

A. Cash Account, Savings Account

B. Credit Account, Savings Account

C. Current Account, Savings Account

D. Cash Account, Secured Account

(14) CASA રેશિયો (%) = __________

A. કુલ થાપણો / CASA થાપણો

B. CASA થાપણો / ચાલુ થાપણો + બચત થાપણો

C. CASA થાપણો / કુલ થાપણો

D. ચાલુ થાપણો + બચત થાપણો / CASA થાપણો

(15) બેંક તેમના ગ્રાહકોને સહાય) માટે ______પ્રકારના બચત ખાતાઓ ઓફર કરે છે.

A. સેલેરી એકાઉન્ટ
B. કિડ્સ એકાઉન્ટ
C. સિનિયર સિટીઝન્સ એકાઉન્ટ
D. આપેલ તમામ

Q.2 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર). 8

1. કાયદેસરની યોગ્ય ચુકવણી એટલે શું ?
2. ભૂલથી ચૂકવેલ નાણા બેન્કર કયા સંજોગોમાં પરત મેળવી શકે નહીં?
3. ચેકની વસૂલાત એટલે શું ?
4. બેંક ધિરાણ કરતી વખતે ગ્રાહકના ખાતાની શાખપાત્રતા કઈ રીતે નક્કી કરે છે ?
5. બિનરક્ષિત લોન એટલે શું ?
6. ખાસ લિયનનો અર્થ સમજાવો.
7. હાયપોથિકેશન એટલે શું ?
8. CASA થાપણોમા બચત ખાતાના ચાર લાભો જણાવો.

Q.3 કયા સંજોગોમાં બેંકરે નાણા ચૂકવવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ ? **13**

અથવા

બેંક ધિરાણના હેતુઓ જણાવી સંગીન ધિરાણના સામાન્ય સિદ્ધાંતો સમજાવો. **13**

Q.4 **(અ)** **ટૂંક નોંધ લખો: (ગમે તે બે).** **8**

1. ગ્રાહક દ્વારા ચેક ચુકવણીની અટકાયત
2. વસુલાત કરનાર બેંકની કાનૂની રક્ષણ મેળવવાની શરતો
3. હાઈપોથીકેશનની તકેદારીઓ
4. CASA ખાતાધારકો માટે બેંકો દ્વારા આપવામાં આવતી સેવાઓ

(બ) **ટૂંક નોંધ લખો: (ગમે તે બે).** **6**

1. ભૂલથી ચૂકવેલ નાણા પરત મેળવવાના સંજોગો
2. કેશક્રેડિટ પદ્ધતિના લક્ષણો
3. તફાવત - લિયનનો અધિકાર અને માલગીરો અધિકાર
4. CASA દ્વારા બેન્કોને થતા લાભો

*****

2308000104051005/2008000104060003/2008000104050031
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
STATISTICS-V

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **STATISTICS-V**
- **c.** Subject Code No : **2308000104051005/2008000104060003/2008000104050031**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **Max. Marks: 50]**

Q.1 (a) Answer the following question. **5**

1) Explain simple sampling plan.
2) If 1- Pa = 0.1 then find the probability of acceptance.
3) If P′=0.04 and Pa = 0.281 then find AOQ
4) If $B_2 > 3$ what are you think about curve?
5) A sample of size 100 drawn from the population with standard deviation 5, then find standard error of sample mean.

(b) Answer the following questions. **10**

1) The first four central moments are 0, 16, -64 and 162 then find skewness and Kurtosis.
2) In the production of a factory, 95% confidence limits for percentage of defective items are 0.044 to 0.076 then find proportion of defective in the sample
3) Using Hyper geometric distribution, find the probability of acceptance for single sampling plan (50,20,0). If proportion defective of the lot is 0.02.
4) Find the standard error of number of success in the random sample of size 100, if the probability of success in 0.6.

5) Explain the double sampling plan (1000, 100,100, 1, 3)

Q.2 Answer the following questions (Any four) **8**

1) Explain : Standard Error
2) Explain: In testing of hypothesis type I and type-II errors
3) The first three moments about 4 are respectively -1.5,17, -30 then obtain its mean and third central moment
4) 8 coins are tossed 200 times and head is received 830 times. Are the coins are unbiased?
5) A random sample of 729 pairs has a correlation coefficient 0.25 then find its SE.
6) If r = 0.75 and its SE = 0.0175 then find the 99.73% confidence limit.
7) If AQL = 0.04 for a single sampling plain (1000, 100, 1) find the producers risk.
8) Find first four central moments for the observed values 2, 3, 7, 8, 10

Q.3 (a) Explain the meaning of skewness and kurtosis. Also explain its importance in the study of frequently distributions. **5**

(b) In India 30 persons out of 80 and in Germany 50 persons out of 120 having blue eyes. From this data can we say that the proportions of persons having blue eyes are equal in these two countries? **4**

(c) In the sample of 400 oranges, randomly selected from a big lot, 64 oranges were bad. Test the hypothesis that " there are 20% oranges are bad in the lot" **4**

OR

(a) Explain the test of significance of the difference between means of two large samples in detail **5**

(b) Computer manufacturing company finds 20 defective computers in lot of 600, which are produced by one branch. After training the same branch finds 4 defective items from produced 150 items. Has the branch improved after the training? **4**

(c) Value of correlation coefficient is 0.65 for 100 pairs of sample. Is the value of correlation coefficient significant? **4**

Q.4 a) Answer the following question (Any two) **8**

1) Draw OC, AOQ curve for single sampling plan (200, 100, 1)
2) Find the probability of acceptance of the lot for the plan (2000, 100, 1, 50, 3) (proportion defective P′ = 3%)

3) For single sampling plan (100, n, c,) the probability of rejecting the lot having proportion defective $P' = 2\%$ is 0.143 and ASN = 100, draw ATI curve for the given plan
4) Explain the items AQL and LTPD

(b) Answer the following questions (Any Two) **6**

1) From the observations 8,10, 11, 13, 15, find first four raw moments about point 1 1.
2) For the frequency distribution the first four raw moments about point '5' are 2, 20, 40, 50, firm out central moments.
3) Define central moments and state the formula to find coefficients of skewness and kurtosis based on the moments.
4) Explain benefits of accepting sampling.

*****

Gujarati Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 (અ) નીચેના પ્રશ્નો ના જવાબ આપો. **5**

1) એક નિદર્શન યોજના સમજાવો.
2) જો $1 - P_a = 0.1$ હોય તો સ્વીકૃતિ ની સંભાવના શોધો.
3) જો $P' = 0.04$ અને $P_a = 0.281$ હોય તો AOQ શોધો.
4) જો $\beta_2 > 3$ હોય તો વક્ર વિષે તમારું મંતવ્ય જણાવો.
5) પ્રમાણિત વિચલન વાળી પ્રમાણ્ય સમષ્ટિ લીધેલા ૧૦૦ કદના નિદર્શ ના મધ્યક નો પ્રમાણિત દોષ શોધો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નો ના જવાબ આપો. **10**

(1) પ્રથમ ચાર કેન્દ્રિય પ્રધાતો અનુક્રમે 0, 16, -64 અને 162 હોય તો વિષમતા અંગે ધંટા કરકતા શોધો.
(2) એક ફેક્ટરી ના ઉત્પાદનમાં ખામીવાળા એકમો ની 95%**માટે** વિશ્વસનીય સીમાઓ (0.044, 0.76) છે તો નિદર્શ માં ખામીપ્રમાણ શોધો.
(3) એક નિદર્શન યોજના (50, 20, 0) માટે જત્થા નું ખામી પ્રમાણ = 0.02 હોય તો અતિ ભૌમિતિક વિતરણ ની રીતે સ્વીકૃતિ ની સંભાવના શોધો.
(4) જો સફળતાની સંભાવના 0.6 હોયતો 100 કદના યદચ્છ નિદર્શ માટે સફળતા ની સંખ્યાનો પ્રમાણિત દોષ શોધો.
(5) (1000, 100, 100, 1, 3) દ્વિ નિદર્શન યોજના સમજાવો.

Q.2 નીચેના પ્રશ્નો ના જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) **8**

(1) સમજાવો : પ્રમાણિત દોષ
(2) સમજાવો : પરિકલ્પના પરીક્ષણ માં પ્રકાર – I અને પ્રકાર – II ભૂલ
(3) પ્રથમ ત્રણ પ્રઘાતો બિંદુ ‘4’ ને અનુલક્ષી ને અનુક્રમે -1.5, 17, -30 છે. તો તે પરથી મધ્યક અને તૃતીય કેન્દ્રિય પ્રઘાત શોધો.
(4) 8 સિક્કા ને 200 વખત ઉછાળવા માં આવે છે. જો 830 વખત છાપ મળતી હોય તો સિક્કા દોષ રહિત છે.?
(5) એક યદછ રીતે પસંદ કરેલા 729 જોડકાનો સહ સમાંબધાક 0.25 હોય તો પ્રદોષ શોધો.
(6) જો r = 0.75 અને S.E. = 0.0 175 હોય તો 99.73 % ની વિશ્વસનીય સીમા શોધો.
(7) એક નિદર્શન યોજના (1000, 100, 1) માટે જો AQL = 0.04 હોય તો ઉત્પાદક નું જોખમ શોધો.
(8) અવલોકનો 2, 3, 7, 8, 10 માટે પ્રથમ ચાર કેન્દ્રિય પ્રઘાનો મેળવો.

Q.3 (અ) વિષમતા અને ઘંટા કરકતા નો અર્થ સમજાવી તથા આવૃત્તિ વિતરણ ના અભ્યાસ માં તેનું મહત્વ સમજાવો. **5**

(બ) ભારત માં 80 માંથી ૩૦ અને જર્મની માં 120 માંથી 50 વ્યક્તિઓ ભૂરી આંખવાળી જણાય છે. આ માહિતી પર થી બંને દેશો માં ભૂરી આંખવાળી વ્યક્તિઓનું પ્રમાણ સરખું છે એમ કહી શકાય ? **4**

(ક) એક મોટા સમુહ માંથી યાદચ્છ રીતે પસંદ કરેલ 400 નારંગીઓ માંથી 64 નારંગી ખરાબ નીકળી સમૂહ માં ખરાબ નારંગીઓ 20% છે. એવી પરિકલ્પના નું પરીક્ષણ કરો. **4**

અથવા

(અ) બે ગુરુ નિદર્શ ના મધ્યકો ના તફાવત નું સાર્થકતા પરીક્ષણ કઈ રીતે કરશો તે વિસ્તાર થી સમજાવો. **5**

(બ) એક કોમ્પુટર બનાવતી કંપની ને એક બ્રાન્ચમાં ઉત્પન્ન થયેલા 600 કોમ્પ્યુટર માંથી 20 ખામીવાળા જણાયા. તે બ્રાંચ માં ટ્રેનીંગ આપ્યા પછીના ઉત્પાદન માંથી 150 એકમો પૈકીના 4 એકમો ખામી વાળા જણાયા. શું ટ્રેનીંગ આપ્યા પછી બ્રાંચ માં સુધારો જણાય છે? **4**

(ક) 100 જોડકાના નિદર્શ માટે સહ સંબંધાંક ની કિંમત 0.65 છે. સહ સંબંધાંક ની કિંમત સાર્થક છે ? **4**

Q.4 (અ) નીચેના પ્રશ્નીઓ ના જવાબ આપો. (કોઈ પણ બે) **8**

1. એક નિદર્શન યોજના (2000 , 100, 1) OC AOQ થી દોરો.
2. નિદર્શન યોજના (1000,100,50) માટે PA ની ક્કીમત શોધો.**(ખામીયુક્ત પ્રમાણ** P’=3%**)**
3. એક નીદર્શન યોજના (1000,N,C) માટે ખામી પ્રમાણ P’=2% ધરાવતા જથ્થા ની અસ્વીકૃતિ સંભાવના 0.143ASN=100 અને હોય તો યોજના માટે ATT ચક્ર દોરો
4. સ્વીકૃતિ યોગ્ય ગુણવત્તા (AQL) અને સમૂહ નું અસંખ્ય ખામીપ્રમણ (LTPD) સમજાવો. **6**

(બ) નીચેના પ્રશ્ન ના જવાબ આપો. (કોઈ પણ બે)

1) અવલોકનો 8,10,11, 13,15 પર થી 11ની આજુબાજુ નીપ્રથમ ચાર સાદી પધ્ધ્તિ શોધો.
2) એક આકૃતિ વિતરણ માં 5 ની આજુબાજુ ની પ્રથમ વ્હાર પધ્ધાતો 2,20,40,50 તે પરથી કેન્દ્રિય પદાર્થ શોધો
3) કેન્દ્રિય પધાતો ની વ્યાખ્યા આપો અને તેના પેર થી આકૃતિ વિતરણ વિષમતા તેમજ ધંટાકારકતા મેળવવાના સુત્રો જણાવો
4) સ્વીકૃતિ નીર્દર્શન ના ફાયદાઓ જણાવો

*****